

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich
z 2012 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020

Zamawiający: Gmina Oborniki Śląskie Urząd Miejski w Obornikach Śląskich ul. Trzebnicka 1 55-120 Oborniki Śląskie	Wykonawca: UNIKA Doradztwo Unijne i Public Relations Anna Jasinowska-Czarny ul. Wojska Polskiego 11a/1 56-100 Wołów
---	--

Oborniki Śląskie, 2012

Spis treści:

I. WSTĘP-----	4
Definicje -----	4
Metodologia prac-----	5
II. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA MIASTA OBORNIKI ŚLĄSKIE -----	5
1. Sfera zagospodarowania przestrzennego-----	5
1.1 Położenie geograficzne -----	5
1.2 Rys historyczny -----	6
1.3 Dziedzictwo kulturowe miasta -----	8
1.4 Struktura przestrzenno-funkcjonalna miasta-----	14
1.5 Tereny przemysłowe i powojkowe -----	16
1.6 Infrastruktura techniczna -----	16
<i>Gospodarka wodno-ściekowa</i> -----	16
<i>Układ komunikacyjny</i> -----	18
<i>Transport publiczny</i> -----	19
<i>Sieć elektryczna</i> -----	19
<i>Sieć gazowa</i> -----	20
<i>Gospodarka odpadami</i> -----	20
1.7 Własność gruntów i budynków-----	20
<i>Zasoby mieszkaniowe</i> -----	21
1.8 Uwarunkowania ochrony środowiska -----	24
1.9 Identyfikacja problemów -----	25
2. Sfera gospodarcza-----	25
2.1 Struktura i trendy gospodarki lokalnej -----	25
2.2 Rynek pracy i bezrobocie -----	27
2.3 Identyfikacja problemów -----	29
3. Sfera społeczna -----	29
3.1 Ludność i demografia -----	29
3.2 Stan i zróżnicowanie dochodów gospodarstw domowych -----	31
3.3 Mniejszości narodowe i etniczne -----	32
3.4 Osoby niepełnosprawne -----	32
3.5 Pomoc społeczna-----	33
3.6 Infrastruktura społeczna -----	34
<i>Oświata i wychowanie</i> -----	34
<i>Struktura wykształcenia mieszkańców</i> -----	34
<i>Ochrona zdrowia</i> -----	35
<i>Kultura</i> -----	35
<i>Sport, rekreacja, turystyka</i> -----	36
<i>Współpraca międzynarodowa</i> -----	37
3.7 Działalność organizacji pozarządowych – aktywność mieszkańców-----	37
3.8 Identyfikacja problemów -----	39
III. ZAŁOŻENIA PROGRAMU REWITALIZACJI -----	39
1. Metoda identyfikacji obszaru wsparcia -----	39
2. Diagnoza miasta pod względem przyjętych kryteriów identyfikacji obszaru wsparcia -----	40
Kryterium 1. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej -----	40
Kryterium 2. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia -----	41
Kryterium 3. Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego-----	41
Kryterium 4. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia -----	41
Kryterium 5. Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń -----	41
3. Wskaźniki identyfikacji obszaru wsparcia -----	42
4. Diagnoza obszaru rewitalizowanego -----	42
5. Cele rewitalizacji -----	45
6. Wskaźniki produktu i rezultatu dla przedsięwzięć realizowanych w ramach LPR -----	45
7. Rola partnerstwa i wpływ konsultacji społecznych w procesie przygotowywania LPR -----	46
8. Sposób zarządzania LPR -----	47

9. System monitorowania, oceny i komunikacji społecznej	47
10. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko	48
Załącznik 1. Podstawowa lista przedsięwzięć z dziedziny mieszkalnictwa	49

I. Wstęp

Rewitalizacja jest kompleksowym procesem odnowy wybranego obszaru miasta, którego przestrzeń, substancja i funkcje uległy strukturalnej degradacji, uniemożliwiającej lub utrudniającej prawidłowy rozwój społeczny i gospodarczy danego obszaru, jak również całego miasta. Podstawowym celem rewitalizacji jest przywrócenie dotychczasowych funkcji zdegradowanego społecznie, ekonomicznie i środowiskowo obszaru, bądź zmiana jego dotychczasowych funkcji na nowe.

Podstawowymi celami rewitalizacji są:

- ✓ poprawa warunków życia,
- ✓ poprawa lokalnego rynku pracy,
- ✓ poprawa poziomu wykształcenia i kwalifikacji społeczności lokalnej,
- ✓ obniżenie poziomu przestępczości,
- ✓ poprawa stanu środowiska naturalnego,
- ✓ wzrost prowadzenia działalności gospodarczej, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw,
- ✓ wyrównywanie szans społecznych pod względem narodowościowym i ekonomicznym,
- ✓ porządkowanie i naprawa zdegradowanej tkanki urbanistycznej,
- ✓ regeneracja lub przebudowa zaniedbanych przestrzeni publicznych.

Istotny wpływ na tempo i skalę procesu rewitalizacji w Polsce wywiera prowadzona na poziomie Unii Europejskiej polityka regionalna wspierana przez fundusze strukturalne. Jej celem jest tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności ekonomicznej, społecznej i terytorialnej oraz integracji z Unią Europejską. Możliwość współfinansowania przedsięwzięć z zakresu rewitalizacji stworzyła solidne podstawy do dynamizacji działań w zakresie odnowy polskich miast.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie stanowi element realizacji działań Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 w ramach **Priorytetu 9 „Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska”**. Z uwagi na charakter działania 9.2 („Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie mieszkalnictwa w miastach poniżej 10 tysięcy mieszkańców”) oraz obowiązujące wytyczne regionalne i krajowe w niniejszym dokumencie do rewitalizacji zaproponowano tylko te przedsięwzięcia, które spełniają kryteria wyboru obszarów objętych interwencją w zakresie mieszkalnictwa określone przez Ministra Rozwoju Regionalnego. Realizacja wskazanych przedsięwzięć przyczyni się do poprawy warunków mieszkaniowych osób zamieszkujących zdegradowane obszary miasta Oborniki Śląskie oraz korzystnie wpłynie na jego wizerunek.

Definicje

Rewitalizacja – kompleksowy, skoordynowany, wieloletni, prowadzony na określonym obszarze proces przemian przestrzennych, technicznych, społecznych i ekonomicznych, inicjowany przez samorząd terytorialny (głównie lokalny) w celu wyprowadzenia tego obszaru ze stanu kryzysowego, poprzez nadanie

mu nowej jakości funkcjonalnej i stworzenie warunków do jego rozwoju, w oparciu o charakterystyczne uwarunkowania endogeniczne¹.

Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) – zespół działań rewitalizacyjnych podejmowanych w oparciu o wspólną, zintegrowaną i zrównoważoną strategię mającą na celu ograniczenie wysokiej koncentracji problemów gospodarczych, ekologicznych oraz społecznych na określonym obszarze miasta².

Obszar wsparcia objęty działaniami z zakresu mieszkalnictwa – należy przez to rozumieć obszar spełniający co najmniej trzy kryteria określone w pkt. 6.2 „Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa” (Warszawa, 13.08.2008 r.) oraz załączniku nr 9 do Uszczegółowienia RPO WD na lata 2007-2013, a także obszary przemysłowe i powojkowe.

Metodologia prac

W 2009 r. Gmina Oborniki Śląskie opracowała Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2015. Mając na uwadze duże zainteresowanie mieszkańców miasta oraz przedstawicieli lokalnego samorządu tematem rewitalizacji Program poddany został aktualizacji w celu określenia nowych wskaźników pozwalających na ponowne wyznaczenie obszaru wsparcia. Aktualizacji dokonano w oparciu o obowiązujące „Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013” (Instytucja Zarządzająca RPO WD, listopad 2011). Wykorzystano dane Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich, Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich i Komisariatu Policji w Obornikach Śląskich. Wskaźniki obliczono dla wszystkich kryteriów wskazanych w „Wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa” – na tej podstawie zidentyfikowano obszar wsparcia.

II. Sytuacja społeczno-gospodarcza miasta Oborniki Śląskie

1. Sfera zagospodarowania przestrzennego

1.1 Położenie geograficzne

Oborniki Śląskie położone są w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w powiecie trzebnickim, na wysokości 170 m n.p.m. Willowa, niegdyś uzdrowiskowa, malowniczo usytuowana na południowych stokach Gór Kocich (Wał Trzebnicki) miejscowość do dziś posiada charakter rozległego parku. To zacisze zwane przed laty „zielonymi płucami Wrocławia” do dziś przyciąga ludzi swoim spokojem,

¹ Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, Instytucja Zarządzająca RPO WD, listopad 2011.

² Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, Instytucja Zarządzająca RPO WD, listopad 2011.

charakteryzującym polskie miasteczka, powiązany z wysoko rozwiniętym zapleczem handlowo-usługowym i komunikacyjnym.

Mapa 1: Położenia miasta i gminy Oborniki Śląskie na tle województwa dolnośląskiego. Opracowanie własne.

Miasto oddalone jest 26 km od Wrocławia i 12 km od Trzebnicy. Szlaki komunikacyjne wyznaczają tu drogi wojewódzkie: nr 340 (Oleśnica – Wołów – Lubin) i nr 342 (Wrocław – Oborniki Śląskie – Skokowa), pełniące funkcję dróg regionalnych. Przez miasto przebiega linia kolejowa o znaczeniu ponadregionalnym: Poznań – Leszno – Wrocław. Oprócz PKP komunikację mieszkańcom Obornik Śląskich zapewniają często kursujące autobusy PKS oraz busy przewoźników prywatnych.

Oborniki Śląskie to drugie co do wielkości miasto powiatu trzebnickiego, a także centrum społeczno-gospodarcze i kulturalne dla miejsko-wiejskiej gminy Oborniki Śląskie. Powierzchnia całkowita miasta wynosi 14,40 km², co stanowi 9,3% powierzchni całej gminy (153,75 km²).

1.2 Rys historyczny

Osada „Obora” istniała już na pewno w 1300 r. a nawet prawdopodobnie kilka lub kilkanaście lat wcześniej. Nazwa wywołująca jednoznaczne skojarzenia z miejscem hodowli zwierząt, jest interpretowana przez polskich językoznawców kulturowo. Historycy niemieccy natomiast, mimo że nie zaprzeczają „słowiańskiemu” źródłostwu nazwy miejscowości, wywodzą ją od „boru”, przy czym ujmują ją jako „o bor”, co ma oznaczać osadę „przy lesie”.

Między 1306 r. a 1311 r. osada leśna Obora przeszła – w nieznanych dotąd okolicznościach – z domeny biskupstwa wrocławskiego do domeny księcia głogowsko-żagańskiego, Henryka III (1274-1318). W jego dokumencie z 29.02.1312 r. została też po raz pierwszy wymieniona jako wieś Oborniki. Po dalszych dziewięciu latach była już jednak w księstwie oleśnickim, Konrada I (1321-1366). Pozostawała w nim też najdłużej, bo aż do II połowy XVIII w. Podziały terytorialne księstw śląskich spowodowane dziedziczeniem, wojnami i koniecznymi transakcjami handlowymi były tak częste, że ziemia śląska wyglądała jak szachownica, z przemieszanymi obszarami należącymi do różnych właścicieli. Stąd i Oborniki Śląskie, położone w tak bliskiej odległości od Trzebnicy, tylko przez krótki okres w XIV w. stanowiły z nią jedną

domenę księcia głogowskiego. Dopiero od II połowy XVIII w. obie miejscowości już stale wchodziły w skład jednego obszaru administracyjnego (kolejno: Bezirk Trebnitz, Kreis Trebnitz, Starostwo Trzebnickie, Powiat Trzebnicki).

Dynamiczny rozwój Obornik Śląskich był związany z ich uzdrowiskową karierą – z uznaniem tej okolicy za obszar o zdrowym klimacie i dobrej wodzie³. Same Oborniki oraz ich najbliższa okolica (Osola, Osolin, Bagno, Wilczyn, Rościszewice) zyskały miano „zielonych płuc” Wrocławia. Procesy rozwojowe dokonujące się od lat 30. XIX do lat 30. XX w., trwale zmieniły przeciętną miejscowość wiejską w cieszącą się uznaniem miejscowość leczniczo-wypoczynkową. Zmieniły one również całokształt życia ludności.

Przemiany te zapoczątkował w 1835 r. Karol Wolfgang Schaubert. Docenił on naturalne walory lecznicze miejscowości, które nie ustępowały kurortom m.in. w Grafenbergu (Frankonia), Cieplicach (Dolny Śląsk) i Jeseníku Lázně (Śląsk Opawski). Wybudował na 300-morgowej parceli „Sittenwald” zakład balneoklimatyczny. Nowoczesne, jak na tamte czasy, uzdrowisko leczyło kuracjuszy z dolegliwościami dróg oddechowych i układu krążenia. Oprócz leczenia klimatycznego, ważną funkcję w terapii odgrywały kąpiele wannowe i prysznicowe z ujęć wody dwóch źródeł „Wolfganga” i „Karola”. Staraniem Schaubertów osiedlił się w Obornikach Śląskich w 1771 r. pierwszy lekarz, a po dwóch latach została też otwarta apteka. Dostrzeżone i wykorzystane przez K.W. Schauberta cechy mikroklimatu i wód głębinowych miejscowości, niedługo przyciągnęły i innych inwestorów, z których większość stanowili już lekarze. Od 1870 r. do 1913 r. powstało tutaj szereg zakładów leczniczych. Największymi zakładami leczniczymi było „Sanatorium Friedrichshöhe”, znane nam pod nazwą „Szarotka” i „Waldsanatorium” – „Leśne”. W tym ostatnim znajdowały się już: laboratorium, aparat rentgenowski, inhalatorium oraz solarium. Dokonywano w nim nawet zabiegów chirurgicznych płuc.

Oborniki Śląskie stały się jednak powszechnie dostępną miejscowością leczniczo-wypoczynkową po oddaniu do użytku w 1856 r. linii kolejowej łączącej Wrocław przez Oborniki Śląskie z Poznaniem. Szybko następowała rozbudowa miejscowości. Powstawały nowe osiedla willowe, w których część pomieszczeń przeznaczano na komercyjne przyjmowanie wczasowiczów i turystów. Już po 1924 r. istniały tutaj m.in.: hotele, gospody, restauracje ogrodowe, kawiarnie, pijalnia wody oraz mleka, bank, poczta, kino, dom ludowy, basen kąpielowy, tor saneczkowy oraz motocrossowy, kluby sportowe, zbór i kościół. Praktykę prowadziło tutaj kilku lekarzy medycyny i dwóch lekarzy weterynarii. Zmianie ulegała struktura zawodowa mieszkańców. Potomkowie dawnych rolników, najemnych pracowników folwarcznych i drobnych rzemieślników, stawali się inteligencją pracującą, robotnikami różnych specjalności, pracownikami zakładów leczniczych, gastronomicznych, hoteli, pensjonatów oraz innych przedsiębiorstw usługowych.

Końcowy okres drugiej wojny światowej to dramatyczny czas dla niemieckich mieszkańców Obornik Śląskich. Większość z nich została decyzją władz niemieckich ewakuowana w dniach 19-21.01.1945 r. do Saksonii, Bawarii i północnych Czech. Pozostała tylko w Obornikach część mężczyzn i kobiet, z której większość została włączona do formacji obronnych „Volkssturmu 68”. Oborniki Śląskie i okoliczne miejscowości zostały zajęte bądź 27.01.1945 r. przez żołnierzy radzieckich 27 Korpusu Piechoty gen. mjr. F.

³ Ostatnia wielka epidemia cholery we Wrocławiu w 1866 r., na którą zmarło około 4,5 tys. ludzi, była znaczącym etapem w uzdrowiskowej karierze Obornik Śląskich i Trzebnicy. Zamożni wrocławianie znajdowali w nich doraźne schronienie przed zarazą, a gdy już wygaśa – obie miejscowości utrzymywały opinię okolic o zdrowym klimacie i dobrej wodzie.

Czerekmanowa lub – jak utrzymują inni – 13 Armii Ogólnowojskowej gen. płk. N.N. Puchowa. Miejscowość była też trasą przemarszu 5, 8 i 9 Dywizji II Armii Wojska Polskiego, której sztab gen. dyw. K. Świerczewskiego znajdował się w Trzebnicy. Z jej wzgórz radziecka artyleria dalekiego zasięgu ostrzeliwała również „Festung Breslau”. W Obornikach natomiast pozostawał jedynie oddział żołnierzy radzieckich rozlokowany m.in. na wzniesieniu, zwanym dotąd „Ruską Górką”.

Już w ostatnich dniach wojny przybywało ludności w Obornikach Śląskich. Do pozostających tutaj oborniczian, byłych obywateli III Rzeszy, dołączali ich rodacy powracający zza Odry i Czech, a przede wszystkim osadnicy polscy różnych grup regionalnych. Zaczęły się kształtować, w całkowicie zmienionych realiach polityczno-ustrojowych, nowa społeczność Obornik Śląskich i nowe formy organizacji życia zbiorowego. Przez kilka lat wspólnie zamieszkiwała w Obornikach Śląskich ludność niemiecka i polska. Osobną pod wieloma względami grupę stanowili stacjonujący tutaj żołnierze radzieccy. Najwcześniej po wojnie osiedlali się w Obornikach Śląskich Polacy, którzy tutaj bądź w okolicznych miejscowościach pracowali przymusowo w czasie wojny, członkowie grup patronackich, pracownicy struktur administracyjnych i logistycznych Urzędu Wojewódzkiego w Trzebnicy.

Po wojnie ważnym zadaniem dla władz miasta było zachowanie również jego charakteru miejscowości leczniczo-wypoczynkowej. W 1946 r. prof. Ludwik Węgrzynowski zapoczątkował organizowanie tutaj zakładów sanatoryjnych i prewentoryjnych. W 1950 r. prowadziły już działalność 3 sanatoria dla dorosłych, 1 sanatorium i 2 prewentoria dla dzieci, które weszły w skład Państwowego Zespołu Sanatoriów Przeciwgruźliczych (PZSP). Zespół był przez wiele lat jednym z największych pracodawców oborniczian i mieszkańców okolicznych miejscowości. Miasto stawało się ponownie miejscem wycieczek turystycznych i wypoczynku świątecznego wrocławian.

1.3 Dziedzictwo kulturowe miasta

Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków uznał za zabytki 149 obiektów architektury, budownictwa i urbanistyki, z czego 3 zostały wpisane do rejestru zabytków. Są to:

- ✓ willa, ul. Dworcowa 21 – nr decyzji 676/W z 19.02.1993 r.,
- ✓ kościół parafialny p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Kardynała Wyszyńskiego 25 – nr decyzji A/822 z 24.07.2006 r.,
- ✓ zespół sanatoryjno-parkowy – nr decyzji 553/1-5/A/05 z 17.11.2005 r., w tym:
 - sanatorium, ob. zakład opiekuńczy, ul. Parkowa 4,
 - sanatorium, ob. zakład opiekuńczy, ul. Parkowa 6,
 - dom opieki, ob. szkoła, ul. Parkowa 8,
 - dom zdrojowy, ob. dom mieszkalny, ul. Parkowa 14,
 - sanatorium, ob. dom mieszkalny, ul. Parkowa 16,
 - park zdrojowy.

Tabela 1: Konserwatorski spis zabytków architektury i budownictwa. Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie, 2007.

Lp.	Nazwa obiektu	Adres	Datowanie
1.	Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa	Kard. Wyszyńskiego 25	1901

2.	Kościół ewangelicki – ob. św. Tadeusza Judy	Trzebnicka	1906-1908
3.	Urząd Miasta i Gminy	Trzebnicka 1-3	ok. 1880
4.	Zespół sanatoryjno-parkowy Szpitala Chorób Płuc:	1-go Maja 23-29	
	– budynek główny		ok. 1910
	– budynek oddziału kardiologii		lata 20. XIX
	– budynek mieszkalny		k. XIX
5.	Zespół dawnego uzdrowiska – ob. sanatoryjny:	Parkowa	
	– poradnia wychowawczo-zawodowa		1835, rozb. 1865, ok. 1930
	– świetlica		XIX/XX
	– budynek k. świetlicy		XIX/XX
	– altana w parku		p. XX
	– pergola		p. XX
	Państwowy Dom Dziecka	Parkowa 14	XIX/XX
	– dworek – ob. przedszkole nr 3	Parkowa 16	1835, XX
6.	Zespół sanatoryjny im. Waryńskiego		poł. XIX
	– willa – Wojewódzki Zespół Specjalistyczny Chorób Płuc – bud. I	Trzebnicka 43	poł. XIX
	– budynek II	Trzebnicka 49	poł. XIX
	– budynek kuchni i kottowni	Trzebnicka 47	poł. XIX
	– oddział II – Interna „B”	Trzebnicka 5	
	– oddział III – Pawilon „A”	Trzebnicka 7	
	– Dyrekcja Sanatorium Chorób Płuc	Trzebnicka 11	
	– portiernia		
	Sanatorium „Leśna”	Dunikowskiego 2-12	p. XX
7.	Dworzec kolejowy	Dworcowa 4	1856
8.	Stacja transformatorowa	Wrocławska 52/54	ok. 1920
9.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 2	XIX/XX
10.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 5	ok. 1880-1890
11.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 6	k. XIX
12.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 8	XIX/XX
13.	Willa	Kard. Wyszyńskiego 9	ok. 1910-1915
14.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 10	ok. 1880
15.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 11	ok. 1910-1915
16.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 12	1886
17.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 14	1890
18.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 16	1880
19.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 18	ok. 1880
20.	Willa	Kard. Wyszyńskiego 21	ok. 1890
21.	Plebania	Kard. Wyszyńskiego 23	ok. 1905
22.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 26	p. XX
23.	Dom parafialny – ob. mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 27	ok. 1905
24.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 28	ok. 1880
25.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 30	ok. 1890
26.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 31	ok. 1880
27.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 32	ok. 1910
28.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 34	ok. 1900
29.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 35	k. XIX
30.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 36	ok. 1900
31.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 38	ok. 1900
32.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 40	XIX/XX
33.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 42	XIX/XX
34.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 47	k. XIX
35.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 53	ok. 1910
36.	Dom mieszkalny	Kard. Wyszyńskiego 55	ok. 1910
37.	Dom mieszkalny	Dąbrowskiego 3	ok. 1915-1920
38.	Dom mieszkalny	Dąbrowskiego 10	pocz. XX
39.	Willa	Dąbrowskiego 11	ok. 1920
40.	Willa	Dąbrowskiego 15	ok. 1915
41.	Willa	Dąbrowskiego 16	ok. 1915

42.	Dom mieszkalny	Dąbrowskiego 19	1928
43.	Dom mieszkalny	Dąbrowskiego 21	ok. 1920
44.	Dom mieszkalny	Dworcowa 3	1893
45.	Dom mieszkalny	Dworcowa 5	ok. 1890
46.	Dom mieszkalny	Dworcowa 10	ok. 1890
47.	Dom mieszkalny	Dworcowa 13	ok. 1890
48.	Dom mieszkalny	Dworcowa 18	ok. 1890
49.	Dom mieszkalny	Dworcowa 19	ok. 1890
50.	Dom mieszkalny	Dworcowa 20	ok. 1890
51.	Willa – Policja	Dworcowa 21	XIX/XX
52.	Dom mieszkalny	Dworcowa 35	XIX/XX
53.	Dom mieszkalny	Dworcowa 37	XIX/XX
54.	Dom mieszkalny	Dworcowa 39	p. XX
55.	Dom mieszkalny	Dworcowa 44	ok. 1890
56.	Dom mieszkalny	Dworcowa 65	XIX/XX
57.	Dom mieszkalny	Piłsudskiego 8	ok. 1890
58.	Dom mieszkalny	Piłsudskiego 10	ok. 1900
59.	Dom mieszkalny	Piłsudskiego 12	XIX/XX
60.	Dom mieszkalny – biura sanatorium	Górna 1	ok. 1905
61.	Dom mieszkalny	Górna 20	ok. 1905
62.	Dom mieszkalny	Konopnickiej 17	ok. 1920
63.	Dom mieszkalny	Kopernika 2	k. XIX
64.	Dom mieszkalny	Kopernika 8	k. XIX
65.	Dom mieszkalny	Kopernika 13	ok. 1920
66.	Dom mieszkalny	Kopernika 20	k. XIX
67.	Dom mieszkalny	Kościuszki 1	k. XIX
68.	Dom mieszkalny	22 Lipca 19	p. XX
69.	Dom mieszkalny	Łokietka 5	ok. 1890
70.	Dom mieszkalny	Łokietka 6	ok. 1890
71.	Dom mieszkalny	Łokietka 8	ok. 1890
72.	Dom mieszkalny	Łokietka 10	pocz. XX
73.	Dom mieszkalny	Łokietka 14	pocz. XX
74.	Dom mieszkalny	Łokietka 16	pocz. XX
75.	Dom mieszkalny	Łokietka 18	ok. 1900
76.	Dawny zamek	Podzamcze 7	ok. 1880
77.	Willa	Kasztanowa 3	ok. 1920
78.	Dom mieszkalny	Kasztanowa 15	ok. 1910
79.	Dom mieszkalny	Mickiewicza 10	XVIII/ XIX
80.	Dom mieszkalny	Mickiewicza 12	pocz. XX
81.	Dom mieszkalny	Mickiewicza 15	k. XIX
82.	Dom mieszkalny	Dębowa 1	pocz. XX
83.	Dom mieszkalny	Dębowa 3	ok. 1915
84.	Dom mieszkalny	Dębowa 5	ok. 1915
85.	Willa	Dębowa 7	ok. 1925
86.	Willa „Marta” – ob. Przedszkole nr 2	Dębowa 11	ok. 1905-1910
87.	Willa	Paderewskiego 6	ok. 1920
88.	Dom mieszkalny	Parkowa 2	k. XIX
89.	Dom mieszkalny	Parkowa 7	k. XIX
90.	Dom mieszkalny – ob. Dom Wczasów Dziecięcych	Parkowa 8	XIX/XX, ok. 1870
91.	Dom willa – ob. Biblioteka Pedagogiczna	Parkowa 9	ok. 1920
92.	Dom mieszkalny	Piękna 10	ok. 1905
93.	Dom mieszkalny	Poniatowskiego 2	ok. 1905
94.	Dom mieszkalny	Poniatowskiego 3	ok. 1905-1919
95.	Dom mieszkalny	Poniatowskiego 4	ok. 1910
96.	Dom mieszkalny	Poniatowskiego 6	ok. 1910
97.	Dom mieszkalny	Poniatowskiego 9	ok. 1920
98.	Dom mieszkalny	Powstańców Wielkopolskich 8	p. XX
99.	Willa	Ptasia 1	ok. 1920

100.	Willa	Ptasia 4	ok. 1920
101.	Willa	Ptasia 10	1920-1925
102.	Zespół mieszkalno-gospodarczy:	Sikorskiego 2	
	– dom mieszkalny – ob. przedszkole		ok. 1920
	– budynek gospodarczy		1906
103.	Dom mieszkalny	Sikorskiego 12	ok. 1920
104.	Dom mieszkalny	Sikorskiego 13	ok. 1920
105.	Zespół budynków:	Sikorskiego 14	
	– dom mieszkalny		ok. 1920
	– oficyna		ok. 1920
106.	Dom mieszkalny	Sikorskiego 15	ok. 1925
107.	Dom mieszkalny	Sikorskiego 22	ok. 1905
108.	Dom mieszkalny	Sikorskiego 24	ok. 1905
109.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 7	p. XX
110.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 10	ok. 1905
111.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 13	ok. 1910
112.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 20	ok. 1905
113.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 44	k. XIX
114.	Zespół budynków:	Skłodowskiej-Curie 57	
	– dom mieszkalno-biurowy		pocz. XX
	– magazyn środków chemicznych		k. XIX
	– magazyn		k. XIX
	– warsztaty		k. XIX
115.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 76	ok. 1910
116.	Dom zakonny – ob. mieszkania	Skłodowskiej-Curie 88	p. XX
117.	Dom mieszkalny	Skłodowskiej-Curie 90	ok. 1905
118.	Dom mieszkalny	Lipowa 2	ok. 1920
119.	Dom mieszkalny	Lipowa 6-8	ok. 1920
120.	Dom mieszkalny	Lipowa 7	ok. 1920
121.	Dom mieszkalny	Lipowa 11	ok. 1920
122.	Dom mieszkalny	Lipowa 15	ok. 1910
123.	Dom mieszkalny	Lipowa 23	ok. 1910
124.	Dom mieszkalny	Lipowa 34	ok. 1920
125.	Dom mieszkalny	Lipowa 36	ok. 1920
126.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 6	ok. 1890
127.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 19, 21	XIX/XX
128.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 22	ok. 1900
129.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 24	pocz. XX
130.	Willa	Trzebnicka 27	ok. 1910
131.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 28	ok. 1900
132.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 29	ok. 1915
133.	Pałac	Trzebnicka 30	1880
134.	Dom mieszkalny – ob. Przedszkole nr 1	Trzebnicka 33	ok. 1915
135.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 53	XIX/XX
136.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 60	ok. 1910
137.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 66	ok. 1900
138.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 73	k. XIX/XX
139.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 77	k. XIX/XX
140.	Dom mieszkalny	Trzebnicka 79	k. XIX
141.	Dom mieszkalny	Siemianicka 2	ok. 1880
142.	Dom mieszkalny	Siemianicka 5	pocz. XX
143.	Dom mieszkalny	Siemianicka 27	XIX/XX
144.	Willa	Witosa 17	ok. 1920
145.	Dom mieszkalny	Wrocławska 11	ok. 1890
146.	Dom mieszkalny – ob. nadleśnictwo	Wrocławska 12	ok. 1890
147.	Dom mieszkalny	Wrocławska 14	ok. 1915
148.	Dom mieszkalny – ob. żłobek	Wrocławska 16	ok. 1915
149.	Willa	Wrocławska 17	ok. 1910

Położone pośród lasów u południowego podnóża Wzgórz Trzebnickich Oborniki Śląskie mają zabytkową zabudowę, której układ powstał w XIX w. według modnej wówczas koncepcji miasta-grodu. Cechą charakterystyczną jest duża ilość zieleni, dzięki czemu miasto z lotu ptaka wygląda jak las, na którego mniejszych lub większych polanach wybudowano domy. Na przełomie XIX i XX w. wśród leśnej i parkowej zieleni wybudowano piękne wille, pensjonaty, domy wypoczynkowe i sanatoria. Budynki te o bogatej formie architektonicznej, często z drewnianymi elementami dekoracyjnymi, tworzą dziś klimat miasta-uzdrowiska. Zwarte ciągi zabytkowej zabudowy willowej znajdują się przy ulicach: Trzebnickiej, Wrocławskiej, Wyszyńskiego i Dworcowej. Do najpiękniejszych zabytków Obornik Śląskich należą:

- ✓ **neogotycki kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa**, położony przy ul. Kardynała Stanisława Wyszyńskiego. Zbudowany został na miejscu małej kaplicy w 1901 r. na planie krzyża łacińskiego. Inicjatorem budowy kościoła był pierwszy katolicki duszpasterz obornicki Constantin Mattner, a projektantem Aleksis Langer, twórca m.in. wrocławskiego kościoła św. Michała Archanioła.

Zdjęcie 1: Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Obornikach Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

- ✓ **poewangelicki kościół p.w. św. Tadeusza Judy i św. Antoniego Padewskiego** z 1906 r., położony przy ul. Trzebnickiej. Jest okazałą jednonawową budowlą z wieżą, murowaną z cegły. Architektura kościoła wykazuje wiele cech modernistycznych, choć bryła i niektóre szczegóły nawiązują do tradycji gotyku.

Zdjęcie 2: Kościół p.w. św. Tadeusza Judy i św. Antoniego Padewskiego w Obornikach Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

- ✓ **dworzec kolejowy** z 1856 r. przy ulicy Dworcowej 4.

Zdjęcie 3: Dworzec kolejowy w Obornikach Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

- ✓ **Dom Panien Śląskich** przy ul. Trzebnickiej – neobarokowa willa z dachem mansardowym, gdzie do 1950 r. przebywały siostry boromeuszki z Trzebnicy, opiekujące się chorymi w obornickich sanatoriach.

Zdjęcie 4: Dom Panien Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

- ✓ **budynek poczty** z 1895 r. przy ul. Dworcowej.

Zdjęcie 5: Budynek poczty w Obornikach Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

- ✓ **domy i wille** z XIX w., zabudowa dawnego uzdrowiska.

Zdjęcie 6: Jedna z willi na terenie Obornik Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

- ✓ **neogotycki zamek w stylu angielskim** z XIX w. przy ul. Podzamcze 7, dawniej pałac rodu Schaubertów, którego architektem był Wilhelm Grappow (projektant wrocławskiego dworca kolejowego). Po wojnie przejęty i zmodernizowany, z części historycznej zachowała się oktagonalna wieża.

Zdjęcie 7: Neogotycki zamek przy ul. Podzamcze 7. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

1.4 Struktura przestrzenno-funkcjonalna miasta

Na dynamikę rozwoju przestrzennego miasta i gminy Oborniki Śląskie wpływa w znacznym stopniu bliskość Wrocławia. Sąsiedzkie położenie i walory przyrodniczo-krajobrazowe gminy stanowią od dawna dużą atrakcję dla wrocławian. Wyraża się ona powstałymi tu i licznie odwiedzanymi ośrodkami wypoczynkowymi. Obecnie wpływ Wrocławia na rozwój przestrzenny Obornik Śląskich stał się jeszcze wyraźniejszy. Potwierdza to znacznie wyższe zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe, usługowe i rekreacyjne niż powinno wynikać z prognozy przyrostu naturalnego ludności gminy. Zasadniczymi

działaniami stymulującym rozwój przestrzenny gminy Oborniki Śląskie wyznaczonymi w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie”⁴ są:

- ✓ w strefie obszarów rolno-leśnych, tj. w rejonach północno-wschodnim i północno-zachodnim gminy:
 - restrukturyzacja gospodarki rolnej i leśnej pod kątem ograniczeń wynikających z położenia w parkach krajobrazowych,
 - rozwijanie bazy i zaplecza turystyczno-rekreacyjnego, w tym sieci komunikacyjnej dla zwiększenia dostępności turystycznej,
 - eksponowanie zabytkowych obiektów i układów urbanistycznych,
 - rozwijanie funkcji uzdrowiskowej w rejonie Obornik Śląskich,
 - rozwijanie i podnoszenie standardu usług,
 - rozwijanie bazy przetwórstwa rolno-spożywczego, w tym przetwórstwa rybnego,
 - dokonanie zmian w sferze produkcyjnej wynikających z ochrony środowiska i położenia na terenach chronionych,
 - rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- ✓ w strefie związanej z rzeką Odry, tj. w południowo-zachodnim rejonie gminy:
 - budowa i rozbudowa urządzeń służących zwiększeniu bezpieczeństwa powodziowego (poldery, zabudowa hydrotechniczna) – zgodnie z Programem dla Odry 2006,
 - modernizacja szlaku żeglugowego i rozbudowa zaplecza żeglugowego z możliwością intensyfikacji żeglugi pasażerskiej zgodnie z Programem dla Odry 2006,
 - zachowanie i wzmocnienie funkcji ochronnych korytarza rzeki Odry, kształtowanego w zgodzie z ładem przestrzennym: wnętrza otwarte na rzekę, dostępne od nadrzecznych szlaków spacerowych, uwzględniające ekspozycję od strony rzeki,
 - ograniczanie zabudowy w obszarze objętym zalewem powodziowym lipiec 1997,
 - rozwój energetyki wodnej jako taniego źródła energii,
 - wykorzystanie cennych walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego dla rozwoju turystyki i rekreacji.

W ramach w/w stref na terenie gminy wyodrębniono pięć charakterystycznych obszarów funkcjonalno-przestrzennych, w obrębie których ustalono priorytety w zakresie prowadzenia polityki przestrzennej. Jednym z nich jest miasto Oborniki Śląskie.

Oborniki Śląskie są ośrodkiem administracyjno-usługowym i mieszkaniowym gminy oraz punktem węzłowym komunikacji drogowej i kolejowej. Posiadają specyficzną strukturę urbanistyczno-architektoniczną, której podstawowym wyróżnikiem jest zabudowa willowa związana z obiektami sanatoriów i pensjonatów dawnego uzdrowiska. Zabudowa ta charakteryzuje się usytuowaniem na dużych działkach z wysoką zielenią o charakterze parkowym, zwartą, symetryczną bryłą o dwóch kondygnacjach (+ ewentualnie poddasze) z wyeksponowaną strefą wejściową (ganek, kolumny), często tarasem od strony

⁴ Uchwała Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich nr 0150/XVIII/84/07 z 4.12.2007 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Oborniki Śląskie.

ogrodu oraz detalem architektonicznym (pilastry, opaski, gzymsy, boniowania). W okresie PRL Oborniki Śląskie, niestety tak jak i inne polskie miasta, nie obroniły się przed zakłóceniem swojej fizjonomii obiektami dyszharmonizującymi. Na szczęście obiekty te należą do wyjątków.

Polityka przestrzenna na obszarze miasta zmierza przede wszystkim do zachowania i ochrony historycznego, zabytkowego układu urbanistycznego oraz zabytkowych zespołów i obiektów architektonicznych, a budowa nowych obiektów idzie w kierunku kontynuacji skali i charakteru tradycyjnej zabudowy z dużym udziałem zieleni towarzyszącej.

1.5 Tereny przemysłowe i powojkowe

Analiza struktury przestrzenno-funkcjonalnej Obornik Śląskich wykazała, iż w mieście nie ma terenów przemysłowych lub powojkowych wymagających przeprowadzenia procesu rewitalizacyjnego.

1.6 Infrastruktura techniczna

Gospodarka wodno-ściekowa

Właścicielem infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na terenie miasta jest Gmina Oborniki Śląskie. Za jej zarządzanie i właściwą eksploatację odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Obornikach Śląskich.

Miasto zaopatrywane jest w wodę z wodociągu grupowego dla Obornik Śląskich, Siemianic, Kuraszkowa i Morzęcina Wielkiego z trzech ujęć podziemnych: jednego w Wilczynie (ok. 3,7 km od centrum Obornik Śląskich w kierunku południowo-wschodnim) i dwóch w Obornikach Śląskich (ok. 1,5 km na wschód od centrum miasta i na terenie sanatorium „Szarotka”). Sieć wodociągową w mieście można podzielić na starą, wybudowaną przed 1990 r., i nową. Wykonane w latach '70 XX w. wodociągi z rur żeliwnych, azbestocementowych i stalowych nie spełniają obowiązujących norm i standardów. Nieodpowiednia jakość użytych do budowy sieci materiałów, złe wykonawstwo robót oraz znaczny stopień wyeksploatowania rurociągów są przyczyną licznych awarii i ograniczenia dostaw wody do poszczególnych odbiorców.

Tabela 2: Wodociągi na obszarze miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Wodociągi				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	30,9	32,0	32,0	32,1
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 347	2 372	1 710	1 722
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	336,7	349,1	358,3	364,0
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	8 143	8 164	8 123	8 172

Tabela 3: Zużycie wody na obszarze miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Zużycie wody z wodociągów				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
na 1 mieszkańca	m ³	40,0	41,3	42,5	43,2
na 1 korzystającego / odbiorcę	m ³	41,3	42,8	44,1	44,5

Łączna długość rurociągów (bez przyłączy) na terenie miasta wynosi 32,1 km i obejmuje swym zasięgiem 96,6% mieszkańców (na koniec 2007 r.). Jak wynika z danych GUS zużycie wody na jednego

mieszkańca w 2007 r. jest wyższe od średniej wojewódzkiej (32,4 m³ na jednego mieszkańca i 35,5 m³ na jednego korzystającego/odbiorcę).

Z kanalizacji w mieście korzysta łącznie 88,1% mieszkańców i sukcesywnie – zgodnie z zapotrzebowaniem mieszkańców – podłączane są kolejne budynki. W 2007 r. długość sieci kanalizacyjnej w mieście wzrosła do 28 km.

Tabela 4: Kanalizacja na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Kanalizacja				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	26,4	27,5	27,9	28,0
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 060	1 088	1 098	1 108
ścieki odprowadzone	dam ³	356,2	354,7	354,9	353,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	7 397	7 440	7 406	7 458

Sieć kanalizacji jest instalacją ogólnospławną, jedynie niewielkie odcinki są rozdzielone na kanalizację sanitarną i burzową. Początek kanalizacji ogólnospławnej w mieście datuje się na rok 1900. Stara część kanalizacji zajmuje północną oraz północno-zachodnią i południowo-wschodnią część miasta. Jej stan techniczny zależy od materiału z jakiego została wykonana:

- rurociągi kamionkowe – stan ogólnie dobry z wyjątkiem sporadycznie występujących nieszczelności,
- rurociągi betonowe – kwalifikują się do wymiany z powodu korozji i wypłukania betonu o niedostatecznych parametrach jakościowych oraz nienależytego ułożenia kolektorów przez co część ścieków przedostaje się do gruntu.

Na pozostałych terenach przeważają kanały nowe. Większość z nich jest w dobrym stanie technicznym. W kilku ulicach sieć jest płytko posadowiona i posiada niewielkie przekroje.

Do najważniejszych zadań, mających na celu poprawę systemu kanalizacyjnego miasta i ograniczenie ilości wód opadowych kierowanych na oczyszczalnię, należy zaliczyć wykonanie rozdziału sieci ogólnospławnej na obszarach, w których jest to możliwe do zrealizowania poprzez wybudowanie nowej sieci sanitarnej lub deszczowej.

Dla potrzeb gospodarki ściekowej pracują dwie oczyszczalnie:

- ✓ oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna (BOS-2500) w Obornikach Śląskich przy ul. Grunwaldzkiej o przerobie Q_{max} = 2500 m³ ścieków/d obsługująca południowo-zachodnią część miasta (wybudowana w 1997 r.),
- ✓ oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna (BOS-1000) w Obornikach Śląskich przy ul. II Armii Wojska Polskiego o przerobie Q_{max} = 1000 m³ ścieków/d obsługująca północno-wschodnią część miasta. Oczyszczalnia ta wymaga pilnej modernizacji i rozbudowy.

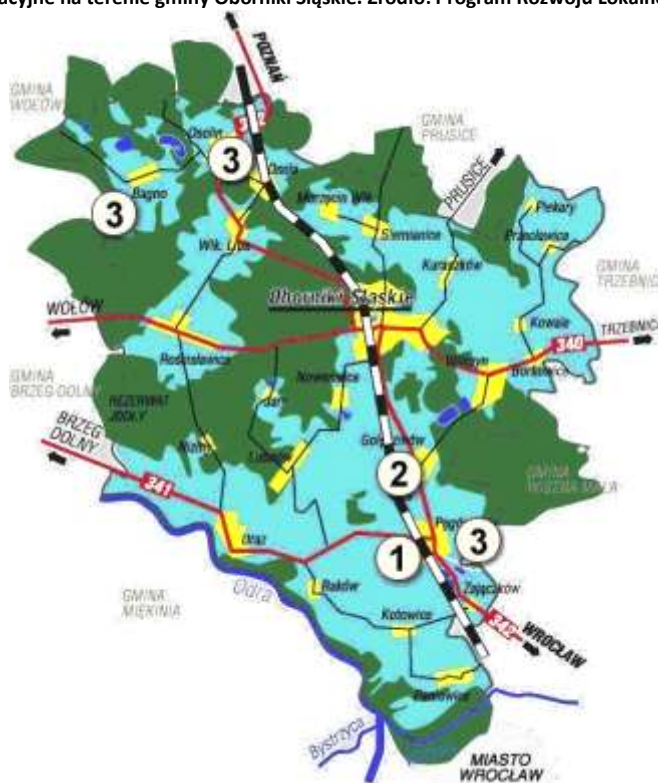
Tabela 5: Ścieki wymagające oczyszczania na terenie miasta Oborniki Śląskie w latach 2005-2007. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Ścieki wymagające oczyszczania odprowadzone do wód lub do ziemi			
	j.m.	2005	2006	2007
oczyszczane biologicznie	dam ³	111	118	118
oczyszczane z podwyższonym usuwaniem biogenów	dam ³	244	237	235
oczyszczane ogółem	dam ³	355	355	353
oczyszczane w % ścieków wymagających oczyszczania	%	100	100	100

Układ komunikacyjny

Oborniki Śląskie położone są w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego, w zachodniej części powiatu trzebnickiego. Przez miasto przebiegają dwie drogi wojewódzkie: nr 340 (Oleśnica – Wołów – Lubin) i nr 342 (Wrocław – Oborniki Śląskie – Skokowa) oraz sieć dróg powiatowych: 1330D, 1360D i 1359D, będących pod opieką Zarządu Dróg Powiatowych w Trzebnicy.

Mapa 2: Szlaki komunikacyjne na terenie gminy Oborniki Śląskie. Źródło: Program Rozwoju Lokalnego Gminy Oborniki Śląskie.

Oborniki Śląskie oddalone są od Wrocławia 26 km, a od miasta powiatowego Trzebnicy 12 km. Do drogi krajowej nr 5 Wrocław – Poznań jest 10 km.

Tranzyt przez miasto przebiega głównie drogami wojewódzkimi nr 340 i nr 342 oraz drogami powiatowymi nr 1330D i nr 1359D, co niekorzystnie wpływa na jakość życia mieszkańców. Dynamika wzrostu ruchu samochodów osobowych i ciężarowych, zauważalna szczególnie od 2005 r., wpłynęła ujemnie na stan techniczny dróg oraz bezpieczeństwo ich użytkowników. Drogi powiatowe oraz wojewódzkie w obrębie miasta nie są dostosowane do obecnego natężenia ruchu i wymagają remontów.

Łączna długość dróg gminnych w granicach miasta wynosi 31 km, w tym:

- ✓ o nawierzchni twardej – 15 km,
- ✓ o nawierzchni ulepszonej – 8 km,
- ✓ o nawierzchni gruntowej – 8 km⁵.

Stan techniczny dróg gminnych o nawierzchni utwardzonej oceniany jest jako dostateczny, natomiast dróg o nawierzchni gruntowej i ulepszonej jako wymagający remontu i modernizacji.

⁵ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie, 2007.

Transport publiczny

Autobusowy transport pozamiejski obsługiwany jest przez Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Wołowie oraz busy przewoźników prywatnych. Przystanki autobusowe znajdują się przy dworcu kolejowym przy ul. Dworcowej 4.

Przez miasto przebiega linia kolejowa o znaczeniu ponadregionalnym: Poznań – Leszno – Wrocław. Dworzec kolejowy mieści się w zabytkowym budynku z 1856 r. Obecnie stacja posiada jeden peron i przejście nadziemne. Mimo relatywnie dużej ilości połączeń PKP z Obornik Śląskich do Wrocławia i drodze powrotnej udział PKP w przewozach stale maleje. Powodem tendencji spadkowej, podobnie jak w całym kraju, jest wzrost znaczenia komunikacji samochodowej oraz alternatywnej komunikacji pasażerskiej, głównie prywatnych mini busów.

Zdjęcie 8: Zabytkowy dworzec kolejowy w Obornikach Śląskich (1930 r.). Źródło: www.hydral.com.pl.

Sieć elektryczna

Dostawcą energii elektrycznej dla Obornik Śląskich jest EnergiaPro Koncern Energetyczny S.A. Oddział we Wrocławiu. Przesyłanie energii elektrycznej do odbiorców odbywa się liniami niskich napięć napowietrznymi lub kablowymi poprzez 122 stacje transformatorowe 20/0,4 kV, z których większość stanowią stacje słupowe w wykonaniu napowietrznym. Na terenie miasta znajduje się również podstacja trakcyjna PKP 20/3 kV (tzw. GPZ kolejowy). Miejska sieć rozdzielcza pracuje na napięciu 20 kV i jest zbudowana jako kablowa w obrębie zabudowy zwartej oraz jako napowietrzna na pozostałym obszarze⁶.

Tabela 6: Energia elektryczna w gospodarstwach domowych na terenie miasta Oborniki Śląskie.
Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Energia elektryczna w gospodarstwach domowych				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu	szt.	2 668	2 775	2 700	2 765
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu	MW*h	6 286	5 964	7 066	8 100

Tabela 7: Zużycie energii elektrycznej na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Zużycie energii elektrycznej				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
na 1 mieszkańca	kW*h	745,9	704,9	838,6	961,1
na 1 korzystającego /odbiorcę	kW*h	2 356,1	2 149,2	2 617,0	2 929,5

⁶ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie, 2007.

Wskaźnik zużycia energii elektrycznej na jednego mieszkańca oraz odbiorcę w 2007 r. w Obornikach Śląskich był wyższy od średniej wojewódzkiej (507,9 kW*h na jednego mieszkańca oraz 1811,0 kW*h na 1 korzystającego/odbiorcę). Obecna infrastruktura zapewnia stałe i niezakłócone dostawy energii dla mieszkańców i przedsiębiorstw. Umożliwia także podłączenie nowych odbiorców, w tym odbiorców przemysłowych o dużym zapotrzebowaniu na energię.

Sieć gazowa

Zaopatrzenie miasta w gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 odbywa się z gazociągu wysokiego ciśnienia DN 100 relacji Godzięcin – Oborniki Śląskie, będącego odgałęzieniem gazociągu w/c DN 250 Załęcze – Wrocław. Z gazu, według danych GUS na koniec 2007 r., korzystało 87,2% mieszkańców miasta. Z 2523 odbiorców gazu 1206 wykorzystuje go także do celów grzewczych.

Tabela 8: Stan sieci gazowej na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Sieć gazowa				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
długość czynnej sieci ogółem	km	29,3	29,4	-	-
czynne podłączenia do budynków mieszkalnych	szt.	1 148	1 160	1 181	1 199
odbiorcy gazu	gosp. dom.	2 400	2 453	2 480	2 523
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	gosp. dom.	-	1 107	1 150	1 206
zużycie gazu	tys. m ³	2,100	2,116	1,929	2,372
zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	tys. m ³	1,200	1,446	1,380	1,402
ludność korzystająca z sieci gazowej	osoba	7 334	7 362	7 317	7 378

Tabela 9: Zużycie gazu z sieci na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Zużycie gazu z sieci				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
na 1 mieszkańca	m ³	249,2	250,2	229,0	281,5
na 1 korzystającego/odbiorcę	m ³	875,0	862,9	778,1	940,4

Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami miasto obsługuje wybudowane w 1995 r. wysypisko odpadów komunalnych zlokalizowane w obrębie wsi Gołędzinów (w odległości ok. 700 m od wsi Gołędzinów i 1500 m od wsi Pęgów). Za odbiór odpadów i zarządzanie wysypiskiem odpowiedzialny jest Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Obornikach Śląskich. Średnia roczna ilość odpadów komunalnych wywożonych z gospodarstw domowych miasta na wysypisko wynosi 2700 t. Czas eksploatacji całego wysypiska określony został na 17 lat, tj. do 2012 r.

Tabela 10: Odpady komunalne wywiezione w latach 2005-2007 z terenu miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Odpady komunalne wywiezione w ciągu roku (w tonach)		
	2005	2006	2007
z gospodarstw domowych	2 478,01	2 558,72	2 721,71
ogółem	3 455,75	3 527,48	3 656,61

1.7 Własność gruntów i budynków

Miasto Oborniki Śląskie zajmuje powierzchnię 14,40 km² (1440 ha) i obejmuje tereny, które są własnością różnych podmiotów. Oprócz Skarbu Państwa i Gminy, właścicielami gruntów w Obornikach Śląskich są głównie osoby fizyczne, ale także spółdzielnie, kościoły oraz związki wyznaniowe. Strukturę własności gruntów w ostatnich latach prezentuje tabela poniżej.

Tabela 11: Struktura własności gruntów w mieście Oborniki Śląskie. Źródło: Urząd Miejski w Obornikach Śląskich.

	Własność gruntów na terenie miasta Oborniki Śląskie									
	2004		2005		2006		2007		2008	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Skarb Państwa	848	58,88	835	57,99	829	57,57	824	57,22	826	57,36
Gmina	182	12,64	183	12,71	184	12,78	183	12,71	182	12,64
Osoby fizyczne	294	20,42	299	20,76	297	20,62	294	20,42	289	20,69
Spółdzielnie	3	0,20	3	0,20	3	0,20	4	0,27	2	0,13
Kościoty i związki wyznaniowe	5	0,34	4	0,27	4	0,27	3	0,20	3	0,20

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe pochodzą głównie z okresu przedwojennego, z czego przeszło połowa znajduje się w budynkach wybudowanych w drugiej połowie XIX w. i na pocz. XX w. Są to na ogół budynki w średnim stanie technicznym, często wymagające kompleksowych prac rewaloryzacyjnych zmierzających do zachowania istniejących zasobów mieszkaniowych i tradycyjnego charakteru zabudowy. Wiele z nich, ze względu na walory kulturowe, znajduje się pod ochroną konserwatorską⁷.

W 2007 r. miasto Oborniki Śląskie liczyło 2840 mieszkań o ogólnej powierzchni użytkowej 253 114 m². Analiza struktury zasobów mieszkaniowych pod kątem prawa własności wskazuje, że głównymi właścicielami mieszkań są osoby prywatne. W 2007 r. Gmina była właścicielem 10% ogółu zasobów mieszkaniowych w mieście, 9% mieszkań należało do spółdzielni mieszkaniowych, natomiast właścicielami 77% zasobów mieszkaniowych były osoby prywatne.

Tabela 12: Zasoby mieszkaniowe według form własności na terenie miasta Oborniki Śląskie.
Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Zasoby mieszkaniowe według form własności				
	j.m.	2004	2005	2006	2007
Ogółem					
mieszkania	mieszk.	2 747	1 768	2 785	2 840
izby	izba	12 001	12 108	12 184	12 342
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	243 546	246 364	248 549	253 114
Zasoby gminy (komunalne)					
mieszkania	mieszk.	292	275	275	288
izby	izba	874	825	825	867
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	13 507	12 676	12 676	13 426
Zasoby spółdzielni mieszkaniowych					
mieszkania	mieszk.	347	347	347	265
izby	izba	1 191	1 101	1 101	841
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	17 790	16 655	16 655	12 677
Zasoby zakładów pracy					
mieszkania	mieszk.	106	98	98	82
izby	izba	345	312	312	261
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	5 561	5 129	5 129	4 244
Zasoby osób fizycznych					
mieszkania	mieszk.	1 951	2 013	2 028	2 188
izby	izba	9 523	9 768	9 829	10 319
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	205 517	210 066	211 672	221 656
Zasoby pozostałych podmiotów					
mieszkania	mieszk.	24	35	37	17
izby	izba	68	102	117	54
powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1 171	1 838	2 417	1 111

⁷ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Oborniki Śląskie, 2007.

Badając stan zasobów mieszkaniowych w okresie ostatnich 10 lat zauważalny jest wzrost ilości mieszkań o 645. Jest on stosunkowo wysoki i w pełni zaspakaja potrzeby mieszkaniowe mieszkańców Obornik Śląskich. Najbardziej przełomowe były lata 2002 i 2003, gdy wzrost ten był procentowo najwyższy.

Tabela 13: Stan zasobów mieszkaniowych na terenie miasta Oborniki Śląskie na przestrzeni 10 lat.
Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Ilość mieszkań	2 195	2 214	2 259	2 303	2 370	2 510	2 705	2 747	2 768	2 785	2 840

W ostatnich latach warunki mieszkaniowe utrzymują się na tym samym poziomie lub nieco wyższym. Na koniec 2007 r. mieszkania wyposażone były w 99,2% w instalację wodociągową, w 94,4% w łazienkę i w 88,7% w centralne ogrzewanie. Sytuację w zakresie mieszkalnictwa na terenie miasta w latach 2004-2007 obrazują poniższe tabele.

Tabela 14: Liczba mieszkań na terenie Obornik Śląskich wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Liczba mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarne			
	2004	2005	2006	2007
wodociąg	2 724	2 745	2 762	2 817
ustęp spłukiwany	2 636	2 657	2 674	2 729
łazienka	2 588	2 609	2 626	2 681
centralne ogrzewanie	2 427	2 448	2 265	2 520
gaz sieciowy	2 389	2 406	2 423	2 276
Mieszkania wyposażone w instalacje w % ogółu mieszkań				
wodociąg	99,2	99,2	99,2	99,2
łazienka	94,2	94,3	94,3	94,4
centralne ogrzewanie	88,4	88,4	88,5	88,7

Tabela 15: Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w Obornikach Śląskich. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w m ²			
	2004	2005	2006	2007
powierzchnia 1 mieszkania	88,7	89,0	89,2	89,1
powierzchnia mieszkania na 1 osobę	28,9	29,1	29,5	29,9

Wydajność energetyczną budynków określono w drodze ekstrapolacji na podstawie wieku budynków. Wydzielone zostały dwie grupy budynków: oddane do użytku przed 1989 r. oraz po 1989 r. Za źródło danych posłużyły informacje zebrane podczas Narodowego Spisu Powszechnego w 2002 r. Szczegółowe dane odnośnie wieku i liczby budynków prezentuje poniższa tabela.

Tabela 16: Budynki mieszkalne według okresu oddania do użytku. Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002.

Okres oddania budynku do użytku	Liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych	Liczba budynków mieszkalnych
przed 1918	228	271
1918-1944	756	496
1945-1970	142	86
1971-1978	425	121
1979-1988	481	175
1989-2002 (łącznie z będącymi w budowie)	564	211
ogółem	2 596	1 360

Jak wynika z powyższej tabeli znaczna liczba mieszkań na terenie miasta znajduje się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. (37,9%), co oznacza, że większość z nich wymaga gruntownych remontów i modernizacji.

Dużym problemem jest także stan techniczny mieszkań i budynków stanowiących własność Gminy Oborniki Śląskie. Mieszkaniami tymi zarządza Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, jednostka organizacyjna Gminy. Wieloletnie braki w realizacji remontów kapitalnych, polegających na odtwarzaniu zużytych elementów konstrukcyjnych w większości obiektów, dotyczących stropów, konstrukcji dachowych, wzmocnieniu ścian nośnych i fundamentów, elementów zewnętrznych elewacji, biegów schodowych oraz wewnętrznych instalacji gazowych i wodnokanalizacyjnych, wpłynęły zasadniczo na pogorszenie się ich struktury technicznej. Innym ważnym problemem dotyczącym stanu technicznego budynków i bezpieczeństwa ludzi jest postępujące zniszczenie elewacji zewnętrznych i elementów dekoracyjnych. Ze względu na fakt, że budynki zarządzane przez ZGM są obiektami zabytkowymi, przeprowadzanie remontów elewacji obarczone jest wysokimi kosztami z tytułu uwarunkowań konserwatorskich, a proces przygotowania dokumentacji budowlanej jest wydłużony o uzgodnienia z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Tabela 17: Liczba budynków mieszkalnych komunalnych na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na koniec 2008 r.). Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Obornikach Śląskich.

Ulica	Liczba budynków mieszkalnych ogółem	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989	Liczba budynków wybudowanych po roku 1989
Dworcowa	7	7	0
Górna	1	1	0
Grunwaldzka	5	0	5
kard. Stefana Wyszyńskiego	3	3	0
Kasztanowa	1	1	0
Ksawerego Dunikowskiego	3	3	0
Marii Skłodowskiej-Curie	10	10	0
Parkowa	1	1	0
Piękna	1	1	0
Podzamcze	1	1	0
Siemianicka	2	2	0
Trzebnicka	2	2	0
Wincentego Witosa	2	2	0
Władysława Łokietka	1	1	0
Władysława Orkana	1	1	0
Wrocławska	2	2	0
Razem	43	38	5

Tabela 18: Liczba wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Obornikach Śląskich, których budynki położone są na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na koniec 2008 r.). Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Obornikach Śląskich.

Ulica	Liczba budynków mieszkalnych ogółem	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989	Liczba budynków wybudowanych po roku 1989
Dunikowskiego	1	1	0
Dworcowa	1	1	0
Kasztanowa	2	2	0
Kościuszki	2	2	0
Lipowa	2	2	0
Łokietka	2	2	0
Parkowa	1	1	0
Piłsudskiego	2	2	0
Poniatowskiego	1	1	0
Prusicka	1	1	0
Rycerska	1	1	0
Siemianicka	1	1	0
Sikorskiego	1	1	0
Skłodowskiej	3	3	0

Trzebnicka	4	4	0
Wolności	1	0	1
Wyszyńskiego	5	5	0
Razem	31	30	1

Tabela 19: Liczba wspólnot mieszkaniowych niezarządzanych przez Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Obornikach Śląskich, w których znajdują się lokale komunalne stanowiące własność Gminy Oborniki Śląskie (stan na koniec 2008 r.). Źródło: Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Obornikach Śląskich.

Ulica	Liczba budynków mieszkalnych ogółem	Liczba budynków wybudowanych przed rokiem 1989	Liczba budynków wybudowanych po roku 1989
Kościuszki	1	1	0
Łokietka	1	1	0
Trzebnicka	1	1	0
Razem	3	3	0

Tabela 20: Budynki oddane do użytkowania na terenie miasta Oborniki Śląskie w latach 2005-2008. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Budynki oddane do użytkowania			
	2005	2006	2007	2008
budynki oddane do użytku	19	10	12	25
w tym: mieszkania oddane do użytku	26	18	59	43

1.8 Uwarunkowania ochrony środowiska

Oborniki Śląskie położone są w powiecie trzebnickim, w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Miasto oddalone jest 26 km od Wrocławia i 12 km od Trzebnicy. Pod względem geograficznym miasto położone jest w obrębie dwóch makroregionów: Wału Trzebnickiego w części północnej i Niziny Śląskiej w części południowej. Pod względem klimatycznym Oborniki Śląskie należą do Regionu Dolnośląskiego Zachodniego (część wrocławska), najcieplejszego w kraju. Charakteryzuje się on krótkotrwałymi zimami, wczesnymi i wilgotnymi wiosnami, ciepłym latem. Relatywnie długi okres wegetacji (225 dni) oraz średnia temperatura oscylująca w granicach 8,5°C bardzo korzystnie wpływa na stan środowiska naturalnego.

Na terenie miasta nie występują obszary prawnie chronione (parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, itp.), można tu jednak spotkać dwa pomniki przyrody: dęby szypułkowe.

Zdjęcie 9: Dąb szypułkowy – pomnik przyrody przy ul. Kard. Wyszyńskiego w Obornikach Śląskich. Źródło: www.wroclaw.hydral.com.pl.

Od wielu lat Gmina Oborniki Śląskie konsekwentnie kontynuuje politykę upiększania krajobrazu miasta zielenią. Tylko w 2008 r. na cele związane z nasadzeniami, zabiegami pielęgnacyjnymi i wycinką drzew oraz krzewów przeznaczono kwotę 183 300,00 zł.

Zagrożenia środowiska

Główne zagrożenia środowiska mają charakter antropogeny, tj. związany z działalnością człowieka. Nie mają one charakteru przemysłowego, ale są wynikiem procesu wytwarzania energii cieplnej oraz transportu drogowego.

1.9 Identyfikacja problemów

Najważniejsze problemy miasta w sferze zagospodarowania przestrzennego:

- ✓ zły stan obiektów dziedzictwa kulturowego,
- ✓ konieczność ocalenia od dewastacji miasta oraz zachowania jego historycznych walorów urbanistycznych i architektonicznych,
- ✓ brak modernizacji budynków mieszkalnych i dostosowania wyglądu ich elewacji do historycznego wyglądu miasta,
- ✓ poprawa estetyki zabytkowej części miasta poprzez stworzenie obiektów małej architektury, terenów zieleni ogólnodostępnej oraz powierzchni wodnych,
- ✓ niedostateczne wykorzystanie walorów turystycznych miasta,
- ✓ zły stan mieszkań komunalnych,
- ✓ brak mieszkań zastępczych i lokali socjalnych,
- ✓ zły stan dróg miejskich,
- ✓ zły stan oraz niedostosowanie do natężenia ruchu ulic w ciągach dróg wojewódzkich nr 340 i nr 342 oraz powiatowych,
- ✓ brak obwodnicy miasta – cały ruch kołowy i towarowy przebiega przez centrum,
- ✓ brak wystarczającej liczby miejsc postojowych i obiektów obsługi podróżnych,
- ✓ nieuporządkowana gospodarka ściekowa (zły stan systemu kanalizacji i wodociągów),
- ✓ niska świadomość ekologiczna społeczności lokalnej,
- ✓ hałas i zanieczyszczenia komunikacyjne wzdłuż głównych tras komunikacyjnych.

2. Sfera gospodarcza

2.1 Struktura i trendy gospodarki lokalnej

W Obornikach Śląskich skupiona jest większość działalności usługowo-produkcyjnej gminy. Dominującymi sekcjami są: handel i naprawy, budownictwo, obsługa nieruchomości i firm oraz przetwórstwo przemysłowe. Do ważniejszych przedsiębiorstw na terenie miasta Oborniki Śląskie należy zaliczyć:

- Zakład Wyrobów Cukierniczych „Miś”,

- Zakład produkcji stolarki aluminiowej SAVI INWESTYCJE,
- Producent klejów INTERCHEMOL,
- Zakład usług wysokościowych ALPINISTA,
- Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami POLDOM,
- Produkcja bloków z lodu ICE ART,
- Produkcja kosmetyków UNIQUE,
- Produkcja i sprzedaż mebli ogrodowych KALMEX,
- Budownictwo deweloperskie ELASBUD,
- Producent odzieży OSKAR,
- Materiały budowlane METALBUD,
- Usługi ogólnobudowlane BROW-BUD,
- Produkcja i sprzedaż rowerów RAWO-HOLDING.

Na koniec 2008 r. na terenie miasta zarejestrowanych było 1262 podmiotów gospodarczych, przy czym ich ilość w stosunku do 2005 r. wzrosła o 98, co świadczy o pewnej aktywności gospodarczej lokalnej społeczności, przede wszystkim prywatnej. Procentowy udział sektora podmiotów publicznych w stosunku do ogółu podmiotów w badanych latach nie przekroczył 5%, a w 2008 r. wyniósł 3,3 % (2005 r. – 4,6%, 2006 r. – 3,9%, 2007 r. – 3,9%). Analiza struktury podmiotów gospodarki narodowej wskazuje, że dominującą formą prawną własności wśród podmiotów gospodarczych są zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W sektorze prywatnym ich udział w badanych latach przekraczał 95%, przy czym w 2005 r. stanowiły one 95,4%, a w 2008 r. – 96,7%.

Tabela 21: Podmioty gospodarki narodowej z terenu miasta Oborniki Śląskie zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych				
	2005	2006	2007	2008
ogółem	1 164	1 171	1 217	1 262
SEKTOR PUBLICZNY				
podmioty gospodarki narodowej ogółem	54	46	48	42
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	23	23	25	25
przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0
spółki prawa handlowego	1	1	1	1
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego, gospodarstwa pomocnicze	0	0	0	0
SEKTOR PRYWATNY				
podmioty gospodarki narodowej ogółem	1 110	1 125	1 169	1 220
zakłady osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	924	922	957	955
spółki prawa handlowego	42	40	43	48
spółki prawa handlowego z udziałem kapitału zagranicznego	13	12	12	14
spółdzielnie	3	3	3	3
fundacje	0	0	1	2
stowarzyszenia i organizacje społeczne	24	27	30	30

Tabela 22: Klasyfikacja działalności gospodarczej na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

Podmioty gospodarki narodowej według sekcji PKD											
2005			2006			2007			2008		
ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny	ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny	ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny	ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
Sekcja A Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo											
17	1	16	21	1	20	26	1	25	24	1	23
Sekcja C Górnictwo											
1	0	1	1	0	1	2	0	2	2	0	2
Sekcja D Przetwórstwo przemysłowe											
127	0	127	122	0		116	0	116	116	0	116
Sekcja E Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę											
2	1	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1
Sekcja F Budownictwo											
203	0	203	199	0	199	219	0	219	243	0	243
Sekcja G Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego											
324	0	324	317	0	317	327	0	327	321	0	321
Sekcja H Hotele i restauracje											
26	0	26	26	0	26	23	0	23	24	0	24
Sekcja I Transport, gospodarka magazynowa i łączność											
63	0	63	63	0	63	64	0	64	66	0	66
Sekcja J Pośrednictwo finansowe											
45	0	45	47	0	47	45	0	45	42	0	42
Sekcja K Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej											
212	27	185	216	19	197	226	19	207	243	14	229
Sekcja L Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne											
3	2	1	4	2	2	4	2	2	4	2	2
Sekcja M Edukacja											
23	16	7	27	16	11	31	18	13	31	18	13
Sekcja N Ochrona zdrowia i pomoc społeczna											
50	5	45	54	5	49	56	5	51	67	4	63
Sekcja O Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała											
68	2	66	72	2	70	76	2	74	77	2	75
Ogółem											
1 164	54	1 110	1 171	46	1 125	1 217	48	1 169	1 262	42	1 220

Największa część podmiotów z ogółu zarejestrowanych oraz zarejestrowanych w sektorze prywatnym zostało wpisanych w Polskiej Klasyfikacji Działalności w sekcji G tj. handlu hurtowym i detalicznym. Stanowią one 25% wszystkich podmiotów i 26% z podmiotów sektora prywatnego. Ponad 19% z ogółu podmiotów zarejestrowano w sekcji K (obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej) oraz w sekcji F (budownictwo). W sektorze publicznym najliczniej reprezentowane są podmioty w sekcji M tj. edukacji (43% podmiotów sektora publicznego, 1% z ogółu podmiotów). W Obornikach Śląskich nie zarejestrowano żadnego podmiotu w sekcjach B – rybactwo, P – gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz w sekcji Q – organizacje i zespoły eksterytorialne.

2.2 Rynek pracy i bezrobocie

Rynek pracy jest istotnym elementem prawidłowo funkcjonującej gospodarki opartej na zasadach rynkowych. Obejmuje szereg zagadnień związanych z kształtowaniem podaży pracy, popytu na pracę oraz wynagrodzeń, które w znacznej mierze uzależnione są od relacji między popytem a podażą pracy. Sytuacja na rynku pracy zależy od wielu czynników, m.in. demograficznych, społecznych oraz gospodarczych, których

rozwój wpływa bezpośrednio na liczebność, cechy kwalifikacyjne ludności w wieku produkcyjnym oraz na liczbę i strukturę miejsc pracy.

Liczba pracujących w mieście Oborniki Śląskie w latach 2005-2007 przedstawiona została w tabeli poniżej. W 2007 r. w Obornikach Śląskich pracowało ogółem 1622 osób, w tym 978 mężczyzn i 644 kobiet. Największe zatrudnienie na terenie Obornik Śląskich występuje w sektorze usługowym.

Tabela 23: Zatrudnienie w mieście i gminie Oborniki Śląskie w latach 2005-2007. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Pracujący według płci								
	2005			2006			2007		
	ogółem	K	M	ogółem	K	M	ogółem	K	M
gmina Oborniki Śląskie	2 115	921	1 194	2 402	1 110	1 292	2 766	1 245	1 521
miasto Oborniki Śląskie	b. d.	b. d.	b. d.	1 580	640	940	1 622	644	978

Czynnikiem kształtującym sytuację społeczno-gospodarczą regionu, będącym jednym z podstawowych elementów analizy rynku pracy jest zjawisko bezrobocia. Na terenie powiatu trzebnickiego, podobnie jak i w całym kraju, od 2005 r. utrzymała się tendencja spadkowa liczby bezrobotnych – z 24,9% w 2005 r. do 10,4% w 2008 r.

Wykres 1: Stopa bezrobocia na terenie powiatu trzebnickiego w odniesieniu do podregionu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego. Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy.

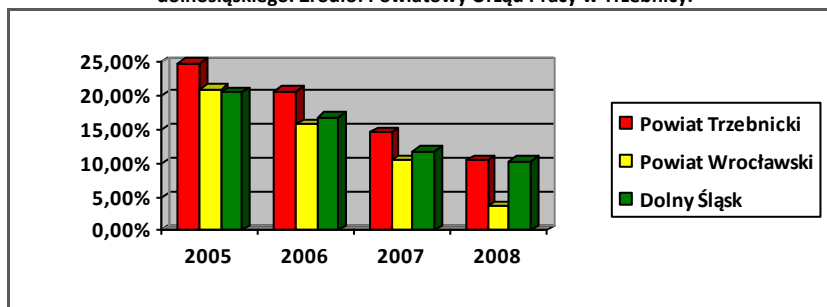

Tabela 24: Zarejestrowani bezrobotni z terenu miasta i gminy Oborniki Śląskie. Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Trzebnicy.

	Bezrobotni zarejestrowani							
	2005		2006		2007		2008	
	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
miasto Oborniki Śląskie	458	239	323	171	262	142	166	93
gmina ogółem	1090	594	801	442	634	357	414	241

Tabela 25: Bezrobotni zarejestrowani na terenie gminy Oborniki Śląskie w latach 2005-2008. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

Zarejestrowani bezrobotni na terenie gminy Oborniki Śląskie (stan na dzień 31.12.2008 r.)											
uprawnieni do zasiłku dla bezrobotnych		bezrobotni zamieszkałi na wsi		długotrwale bezrobotni		bezrobotni do 25 roku życia		bezrobotni do 50 roku życia		bezrobotni ogółem	
		ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety	ogółem	w tym kobiety
2005											
ogółem	223	632	356	663	378	234	137	216	86	1090	594
w tym kobiety	112										
2006											
ogółem	183	478	271	467	286	139	87	198	70	801	442
w tym kobiety	81										
2007											
ogółem	165	372	215	326	208	88	50	189	72	634	357
w tym kobiety	78										
2008											
ogółem	68	248	148	211	124	62	42	154	62	414	241
w tym kobiety	37										

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Trzebnicy na terenie gminy dominują osoby z terenów wiejskich (59,9% w ogóle osób bezrobotnych), osoby długotrwale bezrobotne (50,9% w ogóle bezrobotnych) oraz osoby po 50 roku życia (37,2% w ogóle bezrobotnych). Najmniej liczną grupę bezrobotnych na koniec 2008 r. stanowiły osoby do 25 roku życia – 14,9%.

Na ograniczenie poziomu bezrobocia z pewnością miał wpływ dynamiczny rozwój gospodarczy Wrocławia – wielu mieszkańców Obornik Śląskich znalazło zatrudnienie właśnie tu. Dzięki stosunkowo dobrze rozwiniętej sieci dróg regionalnych i lokalnych na terenie gminy mieszkańcy mają możliwość skorzystania z ofert wrocławskiego rynku pracy. Nie bez znaczenia jest również fakt, że w ostatnim czasie wzrosło zainteresowanie terenami inwestycyjnymi gminy. Z tego też względu w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wyznaczono obszary pod działalność ośrodków rozwoju gospodarczego (uchwały Rady Miejskiej w Obornikach Śląskich nr 0150/XXXV/258/05 z 7.07.2005 r. oraz nr 0150/XXXVI/226/05 z 8.09.2005 r.), w których zatrudnienie znajdują zarówno mieszkańcy gminy Oborniki Śląskie jak i powiatu trzebnickiego.

Tabela 26: Udział bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Oborniki Śląskie w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2005-2008. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym											
2005			2006			2007			2008		
ogółem	M	K	ogółem	M	K	ogółem	M	K	ogółem	M	K
9,4%	8,2%	10,7%	6,8%	5,9%	7,8%	5,3%	4,4%	6,3%	3,4%	2,7%	4,2%

2.3 Identyfikacja problemów

Najważniejsze problemy miasta w sferze gospodarczej:

- ✓ relatywnie nieduży obszar strefy ekonomicznej,
- ✓ brak inkubatora przedsiębiorczości oraz centrum wspierania biznesu,
- ✓ niski udział przedsiębiorstw w zakresie stosowania nowoczesnych technologii,
- ✓ brak firm, organizacji i instytucji wspomagających MŚP w pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej,
- ✓ wysoki udział wśród bezrobotnych osób bez prawa do zasiłku oraz osób długotrwale bezrobotnych.

3. Sfera społeczna

3.1 Ludność i demografia

Procesy demograficzne decydują o polityce rozwoju miasta, jego dynamice oraz o skali potrzeb w sferze rynku pracy, mieszkań i całej grupy inwestycji, tj. przedszkola, szkoły, żłobki, opieka społeczna itp. Na koniec 2008 r. miasto Oborniki Śląskie zamieszkiwało 8435 osób, co stanowi 46,5% wszystkich mieszkańców gminy (52,3% to kobiety). Teren miasta charakteryzuje się dość wysokim zagęszczeniem ludności – na jeden kilometr kwadratowy przypadają 583 osoby (dla porównania: w województwie dolnośląskim przypada 144 os./km², we Wrocławiu – 2159 os./km²).

Tabela 27: Ludność miasta i gminy Oborniki Śląskie w latach 2005-2008. Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

	Ludność miasta i gminy Oborniki Śląskie							
	2005		2006		2007		2008	
	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety
miasto Oborniki Śląskie	4 001	4 389	3 984	4 390	4 012	4 398	4 037	4 438
ogółem	8 390		8 374		8 410		8 475	
gmina Oborniki Śląskie	8 605	9 035	8 649	9 105	8 767	9 225	8 865	9 306
ogółem	17 640		17 754		17 992		18 171	

Mimo, że gmina Oborniki Śląskie od kilku lat ma ujemny przyrost naturalny (-1,2 w 2005 r. i -3,1 w 2008 r.) można zaobserwować systematyczny wzrost liczby ludności. Również saldo migracji stałej jest dodatnie, co należy uznać za zjawisko korzystne.

Tabela 28: Ludność miasta Oborniki Śląskie według ekonomicznych grup wieku w latach 2005-2008. Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

	Ludność według ekonomicznych grup wieku							
	2005	%	2006	%	2007	%	2008	%
wiek przedprodukcyjny	1 194	18,0	1 124	17,3	1 441	17,0	1 108	16,6
wiek produkcyjny	5 900	65,9	5 905	66,2	5 604	66,2	5 891	66,0
wiek poprodukcyjny	1 367	16,2	1 387	16,5	1 419	16,8	1 476	17,4

Z analizy struktury wiekowej mieszkańców miasta wynika, że zdecydowanie dominuje ludność w wieku produkcyjnym (66%), co wskazuje na konieczność tworzenia nowych miejsc pracy i utrzymania już istniejących oraz zapewnienia odpowiedniej infrastruktury zarówno społecznej, w zakresie dostępności i jakości usług edukacyjnych, kulturalnych i zdrowotnych, jak i technicznej. Obok rosnącej grupy osób w wieku produkcyjnym daje się również zauważyć malejącą liczbę ludności w wieku przedprodukcyjnym, niski przyrost naturalny oraz stopniowe przesuwanie się najliczniejszych roczników do grupy ludności produkcyjnej i poprodukcyjnej. Powoduje to zwiększenie się udziału ludności w wieku niemobilnym, która w niedalekiej przyszłości zacznie zasilać kategorię ludności w wieku poprodukcyjnym, powodując wzrost jej liczebności, co oznacza postępujący proces starzenia się mieszkańców gminy.

Tabela 29: Liczba ludności według grupy wiekowej i płci na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na 31.12.2008 r.). Źródło: Główny Urząd Statystyczny.

Wiek	Ludność ogółem	Kobiety	Mężczyźni
0-4	346	172	174
5-9	350	161	189
10-14	412	206	206
15-19	525	277	248
20-24	601	281	320
25-29	711	354	357
30-34	747	368	379
35-39	577	293	284
40-44	470	241	229
45-49	538	273	265
50-54	707	372	335
55-59	774	420	354
60-64	517	276	241
65-69	303	157	146
70 i więcej	897	587	310
Razem	8 475	4 438	4 037

„Prognoza ludności Polski na lata 2003-2030” Głównego Urzędu Statystycznego przewiduje istotne zmiany w strukturze ludności według wieku spowodowane głównie zjawiskiem falowania niżów i wyżów demograficznych oraz następstwem spadku urodzeń w latach dziewięćdziesiątych XX w. Dla województwa

dolnośląskiego prognozuje się w najbliższych latach wyraźny spadek liczby mieszkańców. Sytuacja wygląda inaczej na terenie miasta i gminy Oborniki Śląskie – od kilku lat obserwuje się tu znaczny jej przyrost. Poniżej przedstawiono prognozę demograficzną dla miasta i gminy opracowaną na podstawie danych z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich.

Tabela 30: Prognoza liczby mieszkańców miasta i gminy Oborniki Śląskie do 2020 r. Źródło: Urząd Miejski w Obornikach Śląskich.

	Liczba mieszkańców			
	2008	2010	2015	2020
miasto Oborniki Śląskie	8 475	8 718	9 358	9 998
gmina ogółem	18 171	18 860	20 580	22 300

Z powyższej tabeli wynika, że liczba mieszkańców miasta będzie rosła z biegiem lat, co związane jest z rozwojem gospodarczym Wrocławia i przesunięciem granic aglomeracji wrocławskiej o dodatkowe obszary. Oborniki Śląskie nie bez powodu nazywane są często „sypialnią Wrocławia”. Malowniczo położone, pośród lasów, z dobrym klimatem, w niedalekiej odległości od stolicy Dolnego Śląska, wyposażone w niezbędną infrastrukturę techniczną i społeczną – przyciąga kolejnych mieszkańców.

3.2 Stan i różnicowanie dochodów gospodarstw domowych

Analiza poziomu dochodów gospodarstw domowych na terenie miasta nie jest możliwa ze względu na metodologię przyjętych badań przez Urzędy Statystyczne. Poniższa analiza została opracowana na podstawie danych wykazujących poziom dochodów na terenie powiatu trzebnickiego obejmującego miasto Oborniki Śląskie oraz gminy Trzebnica, Żmigród, Prusice, Zawonia i Wisznia Mała.

Tabela 31: Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie trzebnickim. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

		Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w zł)			
		2004	2005	2006	2007
Przeciętne wynagrodzenie brutto	powiat trzebnicki	2 003,25	2 051,13	2 198,96	2 412,72
	powiat wrocławski	2 511,41	2 649,62	2 797,71	3 048,98
	Polska	2 409,69	2 506,93	2 636,81	2 866,04
Przeciętne wynagrodzenie brutto w relacji do średniej krajowej		83,1%	81,8%	83,4%	84,2%

Tabela 32: Gospodarstwa domowe na terenie miasta Oborniki Śląskie według utrzymania. Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002.

Źródła utrzymania gospodarstw domowych	Liczba gospodarstw domowych
Praca poza rolnictwem, w tym:	1 299
w sektorze publicznym	643
w sektorze prywatnym	659
Praca w rolnictwie	6
Źródło utrzymania niezarobkowe, w tym:	1 099
emerytura	691
emerytura rolna	10
renta z tytułu niezdolności do pracy	198
renta rodzinna	85
zasiłek dla bezrobotnych	43
zasiłek pomocy społecznej	13
pozostałe niezarobkowe źródło	59
inne dochody	62
na utrzymaniu	7
źródło utrzymania nieustalone	7

Poszczególne źródła utrzymania gospodarstw domowych, według ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002 r., zaprezentowano w tabeli powyżej. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w powiecie trzebnickim jest niższe niż poziom płacy w województwie dolnośląskim i w kraju.

3.3 Mniejszości narodowe i etniczne

Z danych Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich wynika, że na dzień 31.12.2008 r. teren miasta nie był zamieszkiwany przez osoby narodowości niepolskiej (imigrantów, uchodźców, mniejszości narodowe i etniczne).

3.4 Osoby niepełnosprawne

Według Narodowego Spisu Powszechnego teren miasta w 2002 r. zamieszkiwało 1061 osób niepełnosprawnych (z czego 573 osoby stanowiły kobiety, 488 – mężczyźni) na 8389 mieszkańców. Stanowiło to wówczas blisko 13% ludności miasta ogółem.

Tabela 33: Niepełnosprawność na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002.

	Osoby niepełnosprawne pow. 15 roku życia na terenie miasta		
	prawnie	tylko biologicznie	ogółem
kobiety	428	145	573
mężczyźni	415	73	488
ogółem	843	218	1 061

Na terenie gminy funkcjonują dwa domy pomocy społecznej (w Obornikach Śląskich i w Rościszewicach). Znajdują w nich pomoc i opiekę osoby z ustalonym stopniem niepełnosprawności lub długotrwale chorujące w wieku poprodukcyjnym. Wszystkie te, które z powodu złego stanu zdrowia lub w wyniku choroby czy wieku nie są w stanie zaspokajać samodzielnie swoich potrzeb życiowych, a którym rodzina lub gmina nie są w stanie zabezpieczyć całodobowej opieki. W 2006 r. osób, które przebywają w domach pomocy społecznej i koszt ich utrzymania jest współfinansowany przez gminę, było 8, a w 2007 r. – 21. Ilość osób wymagających takiej pomocy stale wzrasta. Wraz z tym wzrasta obciążenie finansowe gminy.

Tabela 34: Liczba osób z gminy Oborniki Śląskie korzystająca z pomocy społecznej MGOPS.

	Osoby korzystające z pomocy MGOPS			
	2005	2006	2007	2008
Osoby przebywające w domu pomocy społecznej, których pobyt jest finansowany przez gminę	1	8	21	28
Osoby korzystające z pomocy polegającej na usługach opieki w miejscu zamieszkania	45	44	48	51

Z pomocy polegającej na usługach opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn mają problemy z wykonywaniem podstawowych czynności życiowych w 2006 r. skorzystały 44 osoby, a w 2007 r. – 48 osób. Jest to pomoc świadczona maksymalnie przez osiem godzin dziennie.

3.5 Pomoc społeczna

Na terenie miasta instytucjami zajmującymi się problemami społecznymi mieszkańców są przede wszystkim: Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Dom Pomocy Społecznej, Dom Dziecka, Komenda Policji, Urząd Miejski, Pełnomocnik Burmistrza ds. Zapobiegania Uzależnieniom oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Wśród najczęściej wymienianych powodów trudnej sytuacji życiowej mieszkańców Obornik Śląskich są: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezrobocie.

Tabela 35: Powody trudnej sytuacji życiowej mieszkańców Obornik Śląskich. Źródło: MGOPS w Obornikach Śląskich.

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin			
	2005	2006	2007	2008
Ubóstwo	202	162	69	82
Bezdomność	6	5	1	8
Bezrobocie	83	90	31	53
Niepełnosprawność	88	77	61	35
Długotrwała lub ciężka choroba	20	63	36	63
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	55	35	36	22
Przemoc w rodzinie	0	8	1	1
Alkoholizm	3	22	0	3
Trudności w dostosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	0	1	1

Ponieważ Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obornikach Śląskich nie prowadzi sprawozdawczości w rozbiciu na „miasto” i „tereny wiejskie”, dlatego wielkość przyznanych świadczeń opieki społecznej dotyczy całej gminy.

Największą liczbę świadczeń udzielanych przez MGOPS stanowią zasiłki okresowe przyznawane z powodu bezrobocia (w 2008 r. przyznano 703 świadczenia) oraz środki przeznaczone na posiłki głównie dzieci i młodzieży szkolnej. W sumie w 2008 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 558 rodzin.

Tabela 36: Świadczenia udzielone przez MGOPS mieszkańcom gminy Oborniki Śląskie. Źródło: MGOPS w Obornikach Śląskich.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano świadczenia				Liczba świadczeń				Liczba rodzin			
	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008	2005	2006	2007	2008
Zasiłki stałe ogółem	69	71	73	69	721	745	794	672	69	71	73	69
Zasiłki okresowe ogółem, w tym z powodu:	259	200	148	119	1422	1048	793	744	258	200	143	119
I. bezrobocia	249	191	143	112	1389	1177	772	703	248	191	141	112
II. długotrwałej choroby	5	6	4	6	14	46	16	34	5	6	4	6
III. niepełnosprawności	5	0	1	1	19	0	5	7	5	0	1	1
Możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	3	0	0	0	16	0	0	0	3	0	0
Posiłki – ogółem, w tym:	214	394	243	209	23456	27028	25654	22765	104	136	129	112
I. dla dzieci:	214	391	240	205	23456	26933	25502	22368	104	133	126	108
Zasiłki celowe – ogółem, w tym:	348	394	264	259	x	x	x	x	341	390	263	258
I. zasiłki specjalne celowe	37	60	50	57	125	147	122	169	14	59	43	57

3.6 Infrastruktura społeczna

Oświata i wychowanie

W Obornikach Śląskich funkcjonują:

- ✓ Przedszkole Publiczne przy ul. Sikorskiego 2,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 2 przy ul. Kardynała Wyszyńskiego 24,
- ✓ Szkoła Podstawowa nr 3 przy ul. Trzebnickiej 33,
- ✓ Gimnazjum Publiczne przy ul. Kownackiego 4,
- ✓ Liceum Ogólnokształcące im. Karola Holteia przy ul. Wrocławskiej 18,
- ✓ Powiatowy Zespół Szkół im. Władysława Reymonta przy ul. Parkowej 8 (technikum ekonomiczne, architektury krajobrazu, informatyczne, zasadnicza szkoła zawodowa).

Na terenie miasta działają także szkoły dla dorosłych: liceum ogólnokształcące uzupełniające oraz studium policealne.

W roku szkolnym 2007/2008 obowiązek szkolny realizowało 1513 uczniów. Biorąc pod uwagę finansowanie działalności oświatowej przez Gminę Oborniki Śląskie oraz logistykę dowożenia uczniów obecna sieć przedszkoli i szkół jest optymalna.

Zdjęcie 10: Liczba uczniów szkół znajdujących się na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Liczba uczniów			
	2004/2005	2005/2006	2006/2007	2007/2008
szkoły podstawowe	682	673	644	627
gimnazja	563	520	489	462
szkoły ogólnokształcące	260	271	254	227
licea profilowane	83	86	43	18
szkoły zawodowe	-	-	27	55
technika	131	150	120	124
ogółem	1 719	1 700	1 577	1 513

Struktura wykształcenia mieszkańców

Jak wynika z danych zebranych podczas Narodowego Spisu Powszechnego 2002 wśród mieszkańców miasta i gminy Oborniki Śląskie dominują osoby z wykształceniem średnim zawodowym (24,3%), zasadniczym zawodowym (22,0%) oraz podstawowym (21,5%). Około 3,2% stanowią osoby, które nie ukończyły szkoły podstawowej. Strukturę wykształcenia mieszkańców przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 37: Ludność miasta Oborniki Śląskie według poziomu wykształcenia. Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002.

Ludność miasta według poziomu wykształcenia	
Wykształcenie	Liczba osób
wyższe	990
policealne	429
średnie ogólnokształcące	672
średnie zawodowe	1 761
zasadnicze zawodowe	1 594
podstawowe ukończone	1 554
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	236

Ochrona zdrowia

Oborniki Śląskie to niegdyś znany ośrodek sanatoryjny licznie odwiedzany przez kuracjuszy. Funkcjonowały tutaj trzy sanatoria i dwa prewentoria powstałe na przełomie lat 1940-1950 na bazie istniejących poniemieckich obiektów sanatoryjnych.

Usługi z zakresu ochrony zdrowia świadczą liczne gabinety lekarskie i stomatologiczne oraz Zespół Szpitalny Chorób Płuc Opieki Długoterminowej, w skład którego wchodzi:

- ✓ Szpital Specjalistyczny: Oddział I gruźlicy i chorób płuc (48 łóżek, średniorocznie leczonych 1100 pacjentów); Oddział IA gruźlicy i chorób płuc (46 łóżek, średniorocznie leczonych 1050 pacjentów); Oddział II pulmonologiczny (51 łóżek, średniorocznie leczonych 1300 pacjentów),
- ✓ Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy (całodobowe świadczenia pielęgnacyjne i rehabilitacyjne – 33 łóżka),
- ✓ Poradnie specjalistyczne: ginekologiczno-położnicza, okulistyczna, gruźlicy i chorób płuc, laryngologiczna, chirurgiczna, neurologiczna, psychiatryczna, medycyny pracy,
- ✓ Pracownie diagnostyki laboratoryjnej: analityczna, biochemiczna, serologiczna, mikrobiologiczna,
- ✓ Pracownie diagnostyki obrazowej: RTG i USG.

Na koniec 2008 r. w Obornikach Śląskich funkcjonowało 8 zakładów opieki zdrowotnej, w tym 7 niepublicznych. W mieście działają ponadto Dom Pomocy Społecznej (DPS) oraz trzy punkty apteczne.

Tabela 38: Zakłady opieki zdrowotnej na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na 31.12.2008 r.).

Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS

	Zakłady opieki zdrowotnej
publiczne	1
niepubliczne	7
służby medycyny pracy	2
praktyki lekarskie	3

Tabela 39: Apteki na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: Bank Danych Regionalnych, GUS.

	Apteki na terenie miasta			
	2005	2006	2007	2008
liczba punktów aptecznych	4	4	4	3
liczba ludności na 1 aptekę ogólnodostępną	2 115	2 104	2 116	2 825

Kultura

W mieście Oborniki Śląskie zadania z zakresu kultury realizuje przede wszystkim Obornicki Ośrodek Kultury i Miejska Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza. Dzieci i młodzież rozwijają swoje pasje i zainteresowania w kołach i sekcjach zainteresowań. W ramach OOK działają również trzy galerie: twórczości dziecięcej, galeria plastyczna i Mała Galeria Fotografii „Kontrast”. Wiele przedsięwzięć organizowanych przez Obornicki Ośrodek Kultury ma charakter regionalny, krajowy, a także międzynarodowy.

Przy OOK funkcjonuje również Miejska Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza z filiami w Pęgowie i Osoli oraz punktami bibliotecznymi w domach pomocy społecznej w Obornikach Śląskich i Rościszewicach. Księgozbiór biblioteki liczy 45500 woluminów, przeważnie literatury pięknej i literatury popularno-naukowej. W rejestrze biblioteki zapisanych jest 2500 czytelników. Wypożyczający to głównie: młodzież szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich (lektury szkolne, literatura popularno-naukowa), studenci (literatura piękna i popularno-naukowa), osoby w wieku średnim i starsze (literatura piękna).

Roczna ilość wypożyczonych książek kształtuje się na poziomie 65000, co w przeliczeniu na jednego czytelnika daje 26 książek.

Pod patronatem Spółdzielni Mieszkaniowej w Trzebnicy oraz władz samorządowych Obornik Śląskich od 1987 r. działa Salonik Czterech Muz. Jest on organizatorem licznych imprez popularyzujących cztery dziedziny sztuki: muzykę, plastykę, film i teatr. Na cyklicznych koncertach muzyki klasycznej „Wieczory Lisztowskie”, koncertach kameralnych, recitalach, edukacyjnych porankach muzyczno-literackich dla dzieci, wieczorach teatralnych i filmowych, spotkaniach autorskich i wernisażach występują wybitne osobowości artystyczne stwarzając wyjątkowy klimat do odbioru sztuki.

Sport, rekreacja, turystyka

Położenie geograficzne i walory krajobrazowe Obornik Śląskich są atutami sprzyjającymi rozwojowi turystyki oraz rekreacji na ich terenie. Miasto posiada bardzo korzystne warunki klimatyczne – duże obszary lasów sosnowych są źródłem tlenu i lotnych substancji bakterioobójczych. Naturalny mikroklimat sprzyja lokalizowaniu tu sanatoriów i uzdrowisk o profilu przeciwegzistycznym i kardiologicznym. Przez obszar miasta przebiegają liczne szlaki turystyki pieszej i rowerowej. Funkcjonuje tu dobrze rozwinięta baza noclegowa:

- Hotel Olimp przy ul. Poniatowskiego 22 (96 miejsc noclegowych),
- Restauracja „Retro” z pokojami przy ul. Piłsudskiego 8 (4 pokoje, 7 miejsc noclegowych),
- Restauracja „Perła” z pokojami przy ul. Ofiar Katynia 9 (6 pokoi, 20-30 miejsc noclegowych),
- Restauracja „Planeta” z pokojami przy ul. Skłodowskiej 4 (14 miejsc noclegowych),
- Camping „Pod Topolą” przy ul. Zielonej 4 (102 miejsca noclegowe),
- Camping „Tramp” przy ul. Kościuszki 18 (105 miejsc noclegowych),
- Pokoje prywatne Maria Bielska przy ul. Sikorskiego 8 (4 miejsca noclegowe),
- Pole namiotowe Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ul. Zielonej 4 (200 miejsc noclegowych).

Łączna liczba miejsc na wszystkich obiektach noclegowych w mieście wynosi 558. Warto dodać, że miasto ma wieloletnie doświadczenie w przyjmowaniu turystów, a od kilku lat daje się zauważyć wyraźny wzrost liczby miejsc noclegowych.

Zdjęcie 11: Impreza sportowa na hali Ośrodka Sportu i Rekreacji w Obornikach Śląskich. Źródło: OSiR Oborniki Śląskie.

Zadania z zakresu upowszechniania sportu na terenie miasta realizuje Ośrodek Sportu i Rekreacji w Obornikach Śląskich, który dysponuje: stadionem, halą sportową i widowiskową, kortami tenisowymi, boiskami, siłownią, sauną, basenem otwartym. Na terenie obiektów OSiRu odbywają się cykliczne imprezy

sportowe o znaczeniu gminnym, wojewódzkim oraz krajowym, tj.: Mistrzostwa o Puchar Polski w Badmintonie, Mistrzostwa o Puchar Polski w Kolarstwie, rozgrywki ligowe w piłce ręcznej i nożnej.

W mieście działa 8 punktów gastronomicznych, mogących obsłużyć w jednym czasie 700 klientów.

Są to:

- Restauracja PLANETA, ul. Skłodowskiej 4,
- Restauracja BAJKA, ul. Łokietka 22,
- Restauracja GOSPODA, ul. Zielona 6,
- Restauracja PERŁA, ul. Ofiar Katynia 9,
- Restauracja RETRO, ul. Piłsudskiego 8,
- Restauracja EVITA, ul. Piłsudskiego 14,
- Cafe-Pizza MILANA, ul. Dworcowa 26, Oborniki Śląskie,
- Bar Gastronomiczny GWIAZDKA, ul. Dworcowa, Oborniki Śląskie.

Biorąc pod uwagę liczbę miejsc noclegowych zaspokojenie potrzeb na usługi gastronomiczne jest optymalne. Niedostatek w dziedzinie usług gastronomicznych przejawia się jedynie brakiem punktów charakterystycznych, przyciągających klientów atmosferą, kuchnią regionalną, pomysłem i wizerunkiem.

Tabela 40: Zestawienie usług gastronomicznych na terenie miasta Oborniki Śląskie.

Usługi gastronomiczne na terenie miasta Oborniki Śląskie			
Restauracje	Bary	Pizzerie	Ogółem
6	1	1	8
640	30	30	700

Współpraca międzynarodowa

Miasto aktywnie współpracuje zarówno z partnerami krajowymi, jak i zagranicznymi, dążąc do budowania partnerskich stosunków między narodami Unii Europejskiej. Miasta partnerskie Oborniki Śląskie to:

- ✓ Rehau; Niemcy – przemysłowe miasto we wschodnich Niemczech, położone w Bawarii u zbiegu dwóch landów (Bawaria i Saksonia) i Czech,
- ✓ Goslar; Niemcy – miasto w środkowej części Niemiec, w kraju związkowym Dolna Saksonia, ulokowane u podnóża gór Harz,
- ✓ Haps; Holandia – miasto należące do regionu Noord-Brabant,
- ✓ Hayange; Francja – miejscowość i gmina we Francji, w regionie Lotaryngia, w departamencie Moselle,
- ✓ Botticino; Włochy – miejscowość i gmina we Włoszech, w regionie Lombardia, w prowincji Brescia.

3.7 Działalność organizacji pozarządowych – aktywność mieszkańców

Charakter ekonomiczny aktywności mieszkańców miasta może być wyrażony czterema wskaźnikami tj.: liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców, udział prywatnych podmiotów gospodarczych w całkowitej liczbie podmiotów gospodarki narodowej, poziom aktywności zawodowej i poziom zatrudnienia. Wskaźniki te zostały szerzej omówione w rozdziale dotyczącym sfery gospodarczej. Ta część opracowania poświęcona zostanie aktywności mieszkańców przejawiającej się m.in. w organizacji i

udziale społeczeństwa w imprezach kulturalnych, działalności organizacji pozarządowych, frekwencji wyborczej oraz chęci do współpracy.

Na terenie miasta funkcjonują stałe placówki kulturalne oraz organizowane są różnorodne imprezy kulturalne. Główną bazę działalności kulturalnej stanowi Obornicki Ośrodek Kultury, będący głównym animatorem kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna im. Jarosława Iwaszkiewicza, w skład której wchodzi czytelnia, oddział dla dzieci i młodzieży oraz wypożyczalnia dla dorosłych. Obok OOK bardzo ważnymi animatorami kultury miasta są również Salonik Czterech Muz oraz szkoły, przy których działają różnego rodzaju koła zainteresowań.

Podmioty trzeciego sektora stanowią bardzo ważny element na mapie uwarunkowań lokalnych. Aktywność społeczna mieszkańców zrzeszających się w związki i stowarzyszenia stanowi istotny wkład do działań ukierunkowanych na kształtowanie życia społeczności lokalnej.

Obornickie organizacje pozarządowe prowadzą działania na różnych polach aktywności społecznej. Stosunkowo najliczniejsze są związki i stowarzyszenia sportowe. Według Banku Danych Regionalnych na tym polu aktywności, wraz z organizacjami działającymi w zakresie kultury, edukacji i wychowania, działania prowadzi 29 pomiotów.

Tabela 41: Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta Oborniki Śląskie. Źródło: www.oborniki-slaskie.pl.

Lp.	Nazwa organizacji	Główne pola aktywności
1	Gminny Szkolny Związek Sportowy	Sport i kultura fizyczna
2	Klub Piłkarski BÓR	Sport i kultura fizyczna
3	Koło Łowieckie LEŚNIK	Leśnictwo, ochrona przyrody
4	Miejsko-Gminne Zrzeszenie LZS w Obornikach Śląskich	Integracja i aktywizacja społeczna
5	Obornicka Sekcja Taekwon-do	Sport i kultura fizyczna
6	Obornicki Klub Rowerowy	Sport i kultura fizyczna
7	Obornickie Stowarzyszenie Rozwoju Kultury Kicz-art	Kultura
8	Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich	Zabezpieczenie społeczne
9	Parafialny Oddział AKCJI KATOLICKIEJ	Zabezpieczenie społeczne
10	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów	Zabezpieczenie społeczne
11	Polski Związek Niewidomych	Zabezpieczenie społeczne
12	Stowarzyszenie Gmin Turystycznych Wzgórz Trzebnickich i Doliny Baryczy	Turystyka
13	Stowarzyszenie Kupców w Obornikach Śląskich	Integracja i aktywizacja społeczna
14	Stowarzyszenie Miłośników Siatkówki OLIMP	Sport i kultura fizyczna
15	Stowarzyszenie Piłki Ręcznej BÓR	Sport i kultura fizyczna
16	Stowarzyszenie Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę	Zabezpieczenie społeczne
17	Stowarzyszenie RAZEM DO UNII EUROPEJSKIEJ	Integracja i aktywizacja społeczna
18	Stowarzyszenie Wspierających Służbę Zdrowia w Obornikach Śląskich	Zdrowie
19	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	Sport i kultura fizyczna
20	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Zabezpieczenie społeczne
21	Uczniowski Klub Sportowy LIDER	Sport i kultura fizyczna
22	Uczniowski Klub Sportowy RELAKS	Sport i kultura fizyczna
23	Uczniowski Klub Sportowy SPARTAKUS	Sport i kultura fizyczna
24	Uczniowski Klub Sportowy PITAGORAS	Sport i kultura fizyczna
25	Wrocławskie Stowarzyszenie Agroturystyczne	Turystyka
26	Związek Harcerstwa Polskiego PATROL NATURY	Nauka, kultura, edukacja, wychowanie
27	Związek Kombatanów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych	Zabezpieczenie społeczne
28	Związek Nauczycielstwa Polskiego	Nauka, kultura, edukacja, wychowanie
29	Związek Sybiraków	Zabezpieczenie społeczne

Wskaźnikiem aktywności społecznej jest także frekwencja wyborcza. W pierwszej turze wyborów na Burmistrza Obornik Śląskich w 2006 r. frekwencja wyniosła 43,42% (6126 głosujących na 14108 uprawnionych), natomiast w drugiej turze – 36,47% (5148 głosujących na 14115 uprawnionych).

3.8 Identyfikacja problemów

Najważniejsze problemy miasta w sferze społecznej:

- ✓ niekorzystne zmiany demograficzne związane z migracją ludzi młodych, którzy po zdobyciu wykształcenia wyższego w innych miastach nie wracają już do Obornik Śląskich,
- ✓ niekorzystne zjawisko emigracji zarobkowej szczególnie osób w wieku 24 – 36 lat,
- ✓ odpływ wykształconej kadry związany z niską konkurencyjnością lokalnej gospodarki,
- ✓ niska świadomość społeczeństwa w inicjowaniu i podejmowaniu różnych form aktywizacji społeczno-gospodarczej oraz kulturalnej, prowadzącej do budowy społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego,
- ✓ brak obiektów kubaturowych spędzania wolnego czasu (np. krytej pływalni),
- ✓ występowanie dużej ilości rodzin patologicznych – potrzeba tworzenia świetlic socjoterapeutycznych i klubów środowiskowych,
- ✓ brak dostatecznej bazy gastronomicznej (turystyka).

III. Założenia programu rewitalizacji

1. Metoda identyfikacji obszaru wsparcia

Celem Priorytetu 9 „Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich na terenie Dolnego Śląska” Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Zgodnie z założeniami działania 9.2 w przypadku miast liczących poniżej 10 tysięcy mieszkańców wsparciem mogą być objęte jedynie projekty z dziedziny mieszkalnictwa. Zakres dopuszczalnych projektów reguluje art. 47 Rozporządzenia Wspólnoty Europejskiej nr 1828/2006 i jest on następujący:

- 1) renowacja części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych⁸, tj.:
 - a) odnowienie następujących głównych elementów konstrukcji budynku: dachu, elewacji zewnętrznej, stolarki okiennej i drzwiowej, klatki schodowej, korytarzy wewnętrznych i zewnętrznych, wejścia i elementów jego konstrukcji zewnętrznej, windy,
 - b) instalacje techniczne budynku,
 - c) działania w zakresie oszczędności energetycznej,

⁸ Budynek wielorodzinny mieszkalny to taki, w którym występują więcej niż dwa lokale mieszkalne (Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa).

- 2) przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, socjalnych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

Wyznaczenie obszaru wsparcia w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020 podporządkowano tym założeniom i opisano go przy użyciu wskaźników i na zasadach określonych w wytycznych Ministra Rozwoju Regionalnego⁹ oraz Instytucji Zarządzającej RPO WD¹⁰. Wykorzystano dane Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy oraz Posterunku Policji w Obornikach Śląskich. Uwzględniono również diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej miasta, zidentyfikowane problemy i rozpoznane potrzeby mieszkańców Obornik Śląskich.

Analizę przeprowadzono dla wskaźników odnoszących się do następujących kryteriów:

- 1) **niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej** definiowany jako stosunek liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców,
- 2) **wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia** definiowany jako liczba osób, które zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z 12.03.2004 r. (Dz. U. z 2004 Nr 64, poz. 593, z późn. zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców miasta,
- 3) **porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego** rozumiany jako udział budynków wybudowanych przed 1989 r. w relacji do ogólnej liczby budynków mieszkalnych w mieście,
- 4) **wysoka stopa długotrwałego bezrobocia** rozumiana jako stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59, mężczyźni w wieku 18-64),
- 5) **wysoki poziom przestępczości i wykroczeń** definiowany jako liczba przestępstw na 1000 mieszkańców miasta lub jako liczba czynów karalnych osób nieletnich na 1000 nieletnich.

Jako wartości referencyjne dla poszczególnych wskaźników przyjęto wartości średnie dla województwa dolnośląskiego. W ten sposób zidentyfikowano obszar miasta, na którym wymagane trzy kryteria pokazują wartości wskaźników odbiegające na niekorzyść od wartości referencyjnych dla Dolnego Śląska.

2. Diagnoza miasta pod względem przyjętych kryteriów identyfikacji obszaru wsparcia

Kryterium 1. Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

Poziom aktywności gospodarczej, mierzony liczbą podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców, wynosi w skali miasta 10,45.

⁹ Wytyczne Ministra Rozwoju Regionalnego w zakresie programowania działań dotyczących mieszkalnictwa.

¹⁰ Wytyczne dotyczące przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielenia wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (listopad 2011 r.).

Tabela 42: Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej w Obornikach Śląskich (stan na koniec 2011 r.). Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich i GUS.

	Liczba mieszkańców miasta	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 100 osób
MIASTO	8 548	894	10,45
Wartość referencyjna dla województwa dolnośląskiego			10,5

Kryterium 2. Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia

Poziom ubóstwa i wykluczenia, mierzony liczbą osób uprawnionych do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców, wynosi w skali miasta 78,15.

Tabela 43: Poziom ubóstwa i wykluczenia na terenie Obornik Śląskich (stan na koniec 2011 r.). Opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Obornikach Śląskich oraz GUS.

	Liczba mieszkańców miasta	Liczba osób uprawnionych do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1 tys. ludności
MIASTO	8 548	668	78,15
Wartość referencyjna dla województwa dolnośląskiego			65,0

Kryterium 3. Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego

Poziom wartości zasobu mieszkaniowego, mierzony udziałem budynków wybudowanych przed rokiem 1989 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych, wynosi 91,18.

Tabela 44: Niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego na terenie miasta Oborniki Śląskie. Opracowanie własne na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2002.

Okres oddania budynku do użytku	Liczba budynków mieszkalnych
przed 1918	271
1918-1944	496
1945-1970	86
1971-1978	212
1979-1988	175
1989-2002 (łącznie z będącymi w budowie)	211
ogółem	1 390
wskaźnik dla miasta	91,18

Kryterium 4. Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia

Poziom długotrwałego bezrobocia mierzony jako stosunek liczby osób bezrobotnych powyżej 12 miesięcy do liczby osób w wieku produkcyjnym (kobiety w wieku 18-59, mężczyźni w wieku 18-64) wynosi w skali miasta 1,44.

Tabela 45: Wysoka stopa długotrwałego bezrobocia na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na koniec 2011 r.). Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Trzebnicy.

	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba długotrwałe bezrobotnych	Stopa długotrwałego bezrobocia
MIASTO	5 633	81	1,44
Wartość referencyjna dla województwa dolnośląskiego			4,5

Kryterium 5. Wysoki poziom przestępczości i wykroczeń

Poziom przestępczości i wykroczeń definiowany jako liczba popełnionych przestępstw na 1000 mieszkańców wynosi w skali miasta 17,20.

Tabela 46: Poziom przestępczości i wykroczeń na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na koniec 2011 r.). Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Obornikach Śląskich.

	Liczba przestępstw na terenie miasta	Liczba mieszkańców	Poziom przestępczości
MIASTO	147	8 548	17,20
Wartość referencyjna dla województwa dolnośląskiego			41,4

Poziom przestępczości i wykroczeń definiowany jako liczba czynów karalnych osób nieletnich na 1000 nieletnich wynosi w skali miasta 17,33.

Tabela 47: Poziom przestępczości i wykroczeń na terenie miasta Oborniki Śląskie (stan na koniec 2011 r.). Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Obornikach Śląskich.

	Liczba nieletnich na terenie miasta	Liczba czynów karalnych osób nieletnich*	Czyny karalne osób nieletnich
MIASTO	404	7	17,33
Wartość referencyjna dla województwa dolnośląskiego			76,3

3. Wskaźniki identyfikacji obszaru wsparcia

W oparciu o przeprowadzoną analizę wskaźnikową i opisową zidentyfikowany został obszar, na którym trzy wskaźniki pokazują wartości odbiegające na niekorzyść od wartości referencyjnej województwa dolnośląskiego. **Jako obszar wsparcia dla inwestycji z zakresu mieszkalnictwa wskazano obszar całego miasta Oborniki Śląskie** – Instytucja Zarządzająca RPO WD dopuszcza taką możliwość. Obszar ten obejmuje powierzchnię 14,40 km², zamieszkiwany jest przez 8548 osób i pokrywa się strefą ochrony zabytkowej A i B.

Jak wynika z powyższych zestawień na wyznaczonym obszarze wsparcia zastosowane wskaźniki kryteriów 2 i 3 przyjmują wartości powyżej średniej dla województwa dolnośląskiego, a wskaźnik kryterium 1 – poniżej. Tym samym uzasadnione jest traktowanie tego obszaru jako przedmiotu działań rewitalizacyjnych.

Tabela 48: Wartość kryteriów na obszarze wsparcia w porównaniu z wartościami referencyjnymi województwa dolnośląskiego.

	Kryterium 1	Kryterium 2	Kryterium 3
	Niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej	Wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia	Porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego
obszar wsparcia	10,45	78,15	91,18
wartość referencyjna	10,5	65,0	86,6

4. Diagnoza obszaru rewitalizowanego

Obszar wsparcia tworzy teren całego miasta Oborniki Śląskie. Obszar ten objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miasta Oborniki Śląskie oraz strefą ochrony konserwatorskiej A i B. Zabudowę ulic stanowią nierzadko zabytkowe wille charakterystyczne dla miejscowości o tradycjach uzdrowiskowych, z których znaczna część znalazła się w konserwatorskim spisie zabytków architektury i budownictwa.

Budynki w obszarze wsparcia na ogół są w złym stanie technicznym – zdekapitalizowane, nieremontowane od wielu lat, o niskiej wydajności energetycznej wymagają pilnych prac modernizacyjnych przeważnie dachów, elewacji oraz instalacji technicznych. W Programie działaniami rewitalizacyjnymi objęto

budynki, których właścicielem jest Gmina Oborniki Śląskie oraz budynki prywatne, które zostały zgłoszone przez ich właścicieli (wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe).

Zdjęcie 12: Budynek mieszkalny przy ul. Podzamcze 7 w Obornikach Śląskich, niegdyś pałac Schaubertów.

Zdjęcie 13: Budynek mieszkalny przy ul. Górnej 1 w Obornikach Śląskich.

Zdjęcie 14: Budynek mieszkalny przy ul. Trzebnickiej 19 w Obornikach Śląskich.

Zdjęcie 15: Budynek mieszkalny przy ul. Trzebnickiej 21 w Obornikach Śląskich.

Zdjęcie 16: Budynek mieszkalny przy ul. Skłodowskiej-Curie 20 w Obornikach Śląskich.

Zdjęcie 17: Budynek mieszkalny przy ul. Skłodowskiej-Curie 88 w Obornikach Śląskich.

Mapa 3: Obszar wsparcia – Miasto Oborniki Śląskie. Źródło: www.hydra1.com.pl.

5. Cele rewitalizacji

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej miasta Oborniki Śląskie pozwoliła zidentyfikować główne problemy występujące w sferze zagospodarowania przestrzennego, gospodarczej i społecznej oraz wskazała na obszary dotknięte szczególnie wysokim poziomem nasilenia zjawisk negatywnych. Na podstawie rozpoznanych problemów obszar miasta poddano analizie wskaźnikowej, co pozwoliło na wyodrębnienie terenu przewidzianego do rewitalizacji. W wyniku analizy stwierdzono, że głównymi przyczynami dysfunkcji społecznych i gospodarczych miasta są: niski poziom prowadzenia działalności gospodarczej, wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia oraz niski poziom zasobu mieszkaniowego. Identyfikacja tych problemów pozwoliła określić podstawowe cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020:

- ✓ poprawa warunków życia mieszkańców miasta,
- ✓ wyeksponowanie krajobrazu i dziedzictwa kulturowego miasta, w tym przywrócenie wyglądu historycznego budynkom mieszkalnym,
- ✓ wzrost potencjału rozwojowego miasta poprzez wykorzystanie jego walorów historycznych.

6. Wskaźniki produktu i rezultatu dla przedsięwzięć realizowanych w ramach LPR

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020 opisane zostały skwantyfikowanymi wskaźnikami produktu i rezultatu z określonymi wartościami docelowymi do osiągnięcia w 2020 r. Wskaźniki te pośrednio powiązane są zarówno z kryteriami wskazanymi przy wyznaczaniu obszaru wsparcia jak i z produktami oraz rezultatami poszczególnych projektów realizowanych w ramach LPR.

Tabela 49: Wskaźniki produktu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020.

Działanie	Wskaźnik produktu	Ilość jednostek	Rok	Źródło weryfikacji wskaźnika
9.2	Liczba budynków mieszkalnych poddanych renowacji	20 szt.	2020	protokół końcowego odbioru robót

Tabela 50: Wskaźniki rezultatu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020.

Działanie	Wskaźnik rezultatu	Ilość jednostek	Rok	Źródło weryfikacji wskaźnika
9.2	Liczba osób zamieszkujących budynek mieszkalny wielorodzinny poddany renowacji	120 os.	2020	zaświadczenie o zameldowaniu lub decyzja o przyznaniu lokalu
9.2	Liczba bezpośrednich utworzonych miejsc pracy, w tym kobiet	0 etatów 0 etatów	2020	umowa o pracę/cywilnoprawna

7. Rola partnerstwa i wpływ konsultacji społecznych w procesie przygotowywania LPR

Dobra współpraca wszystkich partnerów (sektora publicznego, prywatnego, organizacji pozarządowych) stanowi jeden z ważniejszych czynników mających wpływ na osiągnięcie zamierzonych efektów, a tym samym sukces lub niepowodzenie w realizacji przedsięwzięcia.

Istotnym elementem w trakcie wdrażania założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020 jest komunikacja społeczna, pozwalająca na uzyskanie zaangażowania społeczności lokalnej w proces rewitalizacji, jej aktywny udział w programowaniu i podejmowaniu decyzji. W celu umożliwienia mieszkańcom miasta wniesienia uwag do dokumentu oraz zgłoszenia propozycji przedsięwzięć inwestycyjnych projekt Programu poddany został konsultacjom społecznym. Tryb konsultacji obejmował następujące działania:

- ✓ opublikowanie projektu Programu na stronie internetowej gminy (www.oborniki-slaskie.pl),
- ✓ zorganizowanie spotkania z przedstawicielami miasta.

Mając na uwadze decyzję Zarządu Województwa Dolnośląskiego o ograniczeniu dla miast w odniesieniu do liczby składanych projektów do jednego wniosku o dofinansowanie w konkursie dla działania 9.2 przyjmuje się, że w przypadku projektów partnerskich Liderem projektu będzie Gmina Oborniki Śląskie. Przy wyborze partnerów projektów będą miały zastosowanie przepisy art. 28a ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2009, Nr 84, poz. 712), które zobowiązują Gminę do:

- ogłoszenia otwartego naboru partnerów w dzienniku ogólnopolskim lub lokalnym oraz w Biuletynie Informacji Publicznej,
- uwzględnienia przy wyborze partnerów: zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, oferowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa, doświadczenie w realizacji projektów o podobnym charakterze, współpracę z beneficjentem w trakcie przygotowywania projektu,
- podania do publicznej wiadomości informacji o stronach umowy o partnerstwie oraz zakresu zadań partnerów.

8. Sposób zarządzania LPR

System wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na poziomie Urzędu Miejskiego obejmować będzie następujące zadania:

- przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej również dla projektu partnerskiego,
- wystąpienie z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu,
- przeprowadzenie procedury wyboru wykonawców robót i dostawców usług,
- podpisywanie umów,
- monitorowanie przebiegu prac w ramach projektu,
- prowadzenie rozliczeń finansowych,
- zapewnienie właściwej promocji projektu, ze szczególnym uwzględnieniem faktu zaangażowania środków unijnych.

Za realizację poszczególnych zadań odpowiedzialne będą właściwe wydziały i jednostki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich.

Dla pełnego wdrożenia Programu konieczne jest również uwzględnienie wydatków na przedsięwzięcia inwestycyjne, których beneficjentem jest Gmina Oborniki Śląskie, w budżecie Gminy oraz w Wieloletnim Planie Finansowym.

9. System monitorowania, oceny i komunikacji społecznej

System monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020 zakłada bieżące sprawdzanie efektywności podjętych działań. Pozwoli to na sprawne i efektywne zarządzanie całym procesem rewitalizacji oraz na korygowanie ewentualnych nieprawidłowości. Zakres monitoringu odnosić się będzie do:

- ✓ postępu i terminowości założonych zadań w poszczególnych projektach Programu,
- ✓ bieżącej oceny wpływu realizacji projektów na strefę społeczno-ekonomiczną miasta.

Za monitoring odpowiedzialni będą pracownicy właściwych wydziałów Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich. Ich oceny, opinie i sugestie w formie pisemnych sprawozdań przedstawiane będą Burmistrzowi Miasta i Gminy Oborniki Śląskie.

Źródłem informacji na temat postępu prac na rewitalizowanym terenie będą przede wszystkim dane wydziałów Urzędu Miejskiego w Obornikach Śląskich oraz jednostek organizacyjnych Gminy zaangażowanych w proces rewitalizacji, dane partnerów oraz statystyki Głównego Urzędu Statystycznego.

Projekt Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie na lata 2009-2020 poddany został konsultacjom społecznym. Dokument udostępniony został społeczności lokalnej za pośrednictwem witryny internetowej Gminy (www.oborniki-slaskie.pl) w dniach od 28.03.2012 r. do 12.04.2012 r. Mieszkańcy mieli możliwość wnoszenia do dokumentu uwag.

10. Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko

Strategiczna Ocena Oddziaływania na Środowisko dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Oborniki Śląskie zostanie przeprowadzona zgodnie z ustawą z dnia 3.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko¹¹.

¹¹ Dz. U. z 2008 Nr 199, poz. 1227.

Załącznik 1. Podstawowa lista przedsięwzięć z dziedziny mieszkalnictwa

Lp.	Nazwa projektu	Wnioskodawca	Całkowita wartość projektu w PLN	Wartość wnioskowanego dofinansowania w PLN (szacunek EUR)	Cel projektu
1.	Modernizacja budynku przy ul. Podzamcze 7 w Obornikach Śląskich	Gmina Oborniki Śląskie	964 201,31	674 940,92 PLN	Poprawa warunków mieszkaniowych poprzez odnowienie tkanki urbanistyczno-architektonicznej na obszarze rewitalizowanym
2.	Odnowa budynków mieszkalnych w ramach rewitalizacji miasta Oborniki Śląskie	Gmina Oborniki Śląskie	15 000 000	10 500 000 PLN (2 521 068,93 EUR)	Poprawa warunków mieszkaniowych poprzez odnowienie tkanki urbanistyczno-architektonicznej na obszarze rewitalizowanym
		Razem	15 964 201,31	11 174 940,92 PLN	

*kurs EUR wg NBP na dzień 23.03.2012 r. = 4,1649 PLN